

**ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ  
EĞİTİM-ÖĞRETİM YÖNETMELİĞİ**

**BİRİNCİ BÖLÜM**

**Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar**

**Amaç**

**MADDE 1 –** (1) Bu Yönetmelik, Ardahan Üniversitesinde yürütülen lisansüstü programlara öğrenci kabul ve kayıt işlemleri ile lisansüstü eğitim-öğretim ve sınavlara ilişkin usul ve esasları düzenlemek amacıyla hazırlanmıştır.

**Kapsam**

**MADDE 2 –** (1) Bu Yönetmelik, Ardahan Üniversitesine bağlı Lisansüstü Eğitim Enstitüsünde yürütülen tezli ve tezsiz yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik programları ile bunların gerektirdiği eğitim-öğretim, bilimsel araştırma ve uygulama faaliyetlerine ilişkin hükümleri kapsar.

**Dayanak**

**MADDE 3 –** (1) Bu Yönetmelik, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 14 üncü ve 44 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

**Tanımlar**

**MADDE 4 –** (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) AKTS (ECTS): Avrupa Kredi Transfer Sistemini (European Credit Transfer System),
- b) Akademik Takvim: Her lisansüstü eğitim ve öğretim döneminde yarıyıl, yaz dönemi, dersler ve yeterlik sınavı dönemlerini belirten takvimi,
- c) Akademik Yıl: Güz yarıyılı ders kayıtları başlangıç tarihi ile başlayan, güz ve bahar yarıyılları ile yaz dönemini kapsayan, izleyen akademik yılın güz yarıyılı ders kayıtları başlangıç tarihinde sona eren dönemi,
- ç) ALES: Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitim Giriş Sınavını,
- d) Anabilim/Anasanat Dalı: 3/3/1983 tarihli ve 17976 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Lisansüstü Eğitim-Öğretim Enstitülerinin Teşkilât ve İşleyiş Yönetmeliğinin 5 inci maddesinde anabilim/anasanat dalı için tanımlanan ve Enstitüde öğretim programı bulunan akademik birimleri,
- e) Anabilim/Anasanat Dalı Kurulu: İlgili anabilim/anasanat dalında öğretim üyelerinin ve öğretim görevlilerinin tamamını; anabilim/anasanat dalının birden fazla bilim/sanat dalından oluştuğu hallerde anabilim/anasanat dalı kurulu, bilim/sanat dalı başkanlarını,
- f) Azami Süre: Bir lisansüstü programın tamamlanması için yarıyıl olarak belirlenen en fazla süreyi,
- g) Bilim/Sanat Dalı: Anabilim/anasanat dalına bağlı olarak enstitüde programı bulunan bilim/sanat dalını,
- ğ) Bilimsel Hazırlık: Lisansüstü eğitim ve öğretimde uygulanan bilimsel/sanatsal hazırlık programını,
- h) Bitirme (Dönem) Projesi: Tezsiz yüksek lisans programını tamamlamak için hazırlanması gereken bilimsel araştırma raporunu,
- ı) Danışman: Enstitüde kayıtlı lisansüstü öğrencilerine rehberlik etmek üzere enstitü yönetim kurulunca atanan Ardahan Üniversitesindeki öğretim üyesini veya doktora/sanatta yeterlik unvanı almış öğretim görevlisini,
- i) Doktora Yeterlik Komitesi: Doktora yeterlik sınavlarını düzenleyip yürüten ve bu amaçla sınav jürisi kuran, beş öğretim üyesinden oluşan komiteyi,
- j) Enstitü: Ardahan Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsünü,
- k) Enstitü Kurulu: Enstitü müdürü başkanlığında, müdür yardımcıları ve enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlarından oluşan kurulu,
- l) Enstitü Yönetim Kurulu: Enstitü müdürü başkanlığında, müdür yardımcıları ve müdürce gösterilecek altı aday arasından ilgili enstitü kurulu tarafından üç yıl için görevlendirilecek üç öğretim üyesi ile birlikte oluşan kurulu,

- m) İkinci Tez Danışmanı: Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda enstitü yönetim kurulunca atanacak, üniversite veya üniversite kadrosu dışından en az doktora derecesine sahip ikinci danışmanı,
- n) Kredi: Bir lisansüstü dersin kredi değerini,
- o) Müdür: Enstitü müdürünü,
- ö) Rektör: Ardahan Üniversitesi Rektörünü,
- p) Seminer: Lisansüstü öğrencilerin ders döneminde hazırladıkları, bilimsel bir konunun incelenip irdelenmesine dayanan, sözlü olarak sunulur ve değerlendirilen yazılı bir metinden oluşan çalışmayı,
- r) Senato: Ardahan Üniversitesi Senatosunu,
- s) Tez: Tezli yüksek lisans, doktora veya sanatta yeterlik eğitiminin amacına yönelik olarak hazırlanan bilimsel bir çalışmayı,
- ş) Tez İzleme Komitesi: Doktora/sanatta yeterlik programlarında kayıtlı öğrencinin tez çalışmasını izleyen komiteyi,
- t) Uzaktan Öğretim: Öğrenci ve öğretim elemanlarının farklı coğrafi mekânlarda olduğu, ders malzemesi aktarımı ve etkileşimin teknolojiden yararlanılarak gerçekleştirildiği eğitim biçimini,
- u) Uzaktan Öğretim Dersi: Belirli bir dersin içeriğinin uzaktan öğretim teknolojileri kullanılarak aktarılmasına yönelik organizasyonu,
- ü) **(Değişik:RG-11/8/2025-32983)** Uzmanlık Alan Dersi: Tez danışmanının çalıştığı bilimsel alanda bilgi, görgü ve deneyimlerini öğrencilere aktardığı ve tez/sanatta yeterlik çalışmalarına yardımcı olduğu teorik dersi,
- v) Yeterlik Sınavı: Doktora/sanatta yeterlik öğrencisinin temel konular ve doktora çalışmasıyla ilgili konularda derinliğine bilgi sahibi olup olmadığının sınavına yönelik sınavı,
- y) Üniversite: Ardahan Üniversitesini,
- z) Yabancı Dil Sınavı: YDS, YÖKDİL veya eşdeğeri Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen yabancı dil sınavlarını,
- aa) YÖK: Yükseköğretim Kurulunu,
- ifade eder.

## İKİNCİ BÖLÜM

### Tezli Yüksek Lisans Programı

#### Tezli yüksek lisans programının amacı ve kapsamı

**MADDE 5 –** (1) Tezli yüksek lisans programının amacı; öğrencinin bilimsel araştırma yaparak bilgilere erişme, bilgiyi değerlendirme ve yorumlama yeteneği kazanmasını sağlamaktır.

(2) Tezli yüksek lisans programı toplam yirmi bir krediden az olmamak koşuluyla en az yedi ders, bir seminer dersi ve tez çalışmasından oluşur. Seminer dersi ve tez çalışması kredisiz olup başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Tezli yüksek lisans programı bir eğitim-öğretim yılı 60 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla seminer dersi dahil en az sekiz ders ve tez çalışması olmak üzere toplam en az 120 AKTS kredisinden oluşur.

#### Tezli yüksek lisans programlarına başvuru koşulları

**MADDE 6 –** (1) Tezli yüksek lisans programlarına öğrenci kabulünde, adayların eğitim dalı yönünden, ilgili anabilim/anasanat dalınca uygun görülecek bir lisans diplomasına sahip olmaları, başvurdukları programın puan türünden en az 55 ALES puanına veya YÖK tarafından ALES ile eş değeri kabul edilen ulusal veya uluslararası sınavlar için belirlenen standart puana sahip olmaları gerekir.

(2) Konservatuvar programları ile güzel sanatlar fakültelerinin sadece özel yetenek sınavı ile öğrenci kabul eden programların anasanat/anabilim dallarına öğrenci kabulünde ALES şartı aranmaz.

(3) Doktora/sanatta yeterlik/tıpta uzmanlık/dış hekimliğinde uzmanlık/veteriner hekimliğinde uzmanlık/eczacılıkta uzmanlık mezunlarının yüksek lisans programlarına başvurularında, ALES şartı aranmaz. Ancak değerlendirme, ilan edilen puan türüne bakılmaksızın 55 puandan az olmamak üzere senato tarafından belirlenecek puan üzerinden yapılır. Bu

adaylar daha önceden aldığı puan türü veya doktora/sanatta yeterlik/uzmanlık alanından, farklı bir alanda başvuru yapabilir.

(4) **(Ek:RG-11/8/2025-32983)** Konservatuvar programları ile güzel sanatlar fakültelerinin sadece özel yetenek sınavı ile öğrenci kabul eden programlarının enstitülerdeki anasanat ve anabilim dallarındaki öğretim dili Türkçe olan programlarına başvurularda Devlet hastanesi veya Devlet üniversitesi hastanesinden alınmış sağlık raporu ile belgelenmesi şartıyla;

a) Düzeltilmemiş engeli en az %70 veya düzeltilmiş engeli en az %40 ve üzeri olan işitme engelli adaylarda,

b) Engel düzeyi %50 ve üzeri olmak üzere zihin yetersizliği bulunan engelli adaylarda,

c) Engel düzeyi %40 ve üzeri yaygın gelişimsel bozukluk (Otizm spektrum bozukluğu/ çocukluk otizmi/ atipik otizm, Rett Sendromu, Asperger Sendromu) tanısı bulunan engelli adaylarda,

başvuru yapabilmeleri için yabancı dil puanı aranmaz. Bu adaylar yabancı dil puanı olarak üniversite tarafından aranan yabancı dil taban puanı şartını sağlamış sayılır.

#### **Tezli yüksek lisans programlarına kabul**

**MADDE 7 – (1)** Yüksek lisans başvurusu kabul edilen adayların kayıtlarının yapılmasında öncelikle, ALES puanının %60'ı, lisans not ortalamasının %30'u ile yabancı dil puanının %10'unun toplamına göre 50 puanın üstündeki adayların sıralaması yapılır. Yabancı dil puanı olarak YDS veya YÖK tarafından eş değeri kabul edilen ulusal veya uluslararası yabancı dil sınavları geçerlidir. Yabancı dil puanı olmayan veya 50'nin altında olan adayların dil puanı hesaplama dahil edilmez.

(2) Tezli yüksek lisans programlarına öğrenci kabulünde ilgili anabilim/anasanat dalı kurulunun talebi, enstitü yönetim kurulunun kararı ve senato onayı ile bilim sınavı ve/veya mülakat sınavı yapılır. Böyle bir durumda başvuru değerlendirmesi aşağıdaki şekilde gerçekleşir:

a) ALES puanının %50'si, lisans not ortalamasının %20'si, bilim sınavında veya mülakatta alınan notun %20'si ve yabancı dil puanının %10'unun toplamı 50 puanın üstünde olan adayların sıralaması yapılır.

b) Bilim sınavı ve mülakatın birlikte yapılması durumunda bilim sınavında alınan not ile mülakatta alınan notun ortalaması esas alınır.

c) Mülakatta adayın; alana ilişkin temel bilgisi ve akademik çalışmaya ilgisi ve yönelim düzeyi değerlendirilir. Bu değerlendirme sonucunda 100 üzerinden tespit edilecek mülakat puanı bakımından sözlü aşamanın yanında yazılı/test yöntemi de kullanılabilir. Mülakat ve/veya bilim sınavına girmeyen aday ya da mülakat ve/veya bilim sınavı notu 50'nin altında olan adaylar, değerlendirme dışında kalır ve programa kabul edilmez. Mülakat, eğitim ve öğretimin tamamen yabancı dille yapıldığı lisansüstü programlarda eğitim ve öğretimin yapıldığı dilde yapılır.

(3) Tezli yüksek lisans programlarında yerleştirme puanı 50 ve üzerinde olan adaylar, puanlarına göre en yüksekte başlayarak sıralanır. Kontenjan dâhilindeki adaylar başvurdukları programlara kesin kayıt hakkı kazanır. Sıralamaya giren diğer adaylar yedek olarak belirlenir ve ilan edilir. Tezli yüksek lisans programları için sıralamada eşitlik olması halinde ALES puanı yüksek olan adaya; ALES şartı olmayan programların ise lisans mezuniyet not ortalaması yüksek olan adaya öncelik verilir.

(4) Tezli yüksek lisansa öğrenci kabulünde bilim sınavı, mülakat veya yetenek sınavları ya da alanı ile ilgili yapmış olduğu çalışmaların değerlendirilmesi ilgili anabilim dalının görüşü alınarak enstitü yönetim kurulunca seçilen üç asıl, iki yedek üyeden oluşan sınav komisyonu tarafından yapılır. Sınav komisyonu başkanı, ilgili anabilim/anasanat dalı başkanıdır. Sınav komisyonu, değerlendirme sonucunu üç iş günü içinde enstitü müdürlüğüne bildirir.

#### **Süre**

**MADDE 8 – (1)** Tezli yüksek lisans programının süresi bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç, kayıt olunan programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırılıp yaptırılmadığına bakılmaksızın dört yarıyıl olup, program en çok altı yarıyıldan tamamlanır.

(2) Tezli yüksek lisans programında danışman olarak atanan öğretim üyesi, danışmanı olduğu öğrencinin tez önerisini en geç ikinci yarıyıl sonuna kadar anabilim/anasanat dalı başkanlığı aracılığıyla enstitüye gönderir ve tez konusu enstitü yönetim kurulu onayı ile kesinleşir.

(3) Dört yarıyıl sonunda öğretim planında yer alan zorunlu ve seçmeli derslerini ve seminer dersini başarıyla tamamlayamayan, bu süre içerisinde genel not ortalaması yüzlük sistemde 70'in altında kalan, azami süreler içerisinde ise tez çalışmasında başarısız olan veya tez savunmasına girmeyen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

#### **Dersler**

**MADDE 9 –** (1) Lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması koşuluyla derslerin en çok iki tanesi lisans dersleri arasından seçilebilir. Bu derslerin geçme notu belirlenirken, yüksek lisans programındaki geçme notu esas alınır.

#### **Yüksek lisans tezinin sonuçlanması**

**MADDE 10 –** (1) Derslerini ve seminerini başarı ile tamamlayan tezli yüksek lisans programı öğrencisi, tezini enstitü yazım kurallarına uygun biçimde yazar ve jüri önünde sözlü olarak savunur. Sanat çalışması yapan öğrenci ise sanatsal çalışmasını sunar.

(2) Tez çalışmasını tamamlayan öğrenci, tezin istenen sayıda nüshasını danışmanına teslim eder. Danışman tezin savunulabilir olduğuna ilişkin yazılı görüşüyle birlikte tezin nüshalarını anabilim/anasanat dalı başkanlığı aracılığıyla enstitüye teslim eder.

(3) Yüksek lisans tez savunma jürisi, danışman ve anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile savunma sınavından en az otuz gün önce atanır. Jüri, biri öğrencinin danışmanı, en az biri de başka bir yükseköğretim kurumundan olmak üzere üç veya beş asıl ve iki yedek öğretim üyesinden oluşur. Yedek jüri üyelerinin birinin ilgili bölümden diğeri ise başka bir yükseköğretim kurumundan olmak zorundadır. Jürinin üç asıl ve iki yedek üyeden oluşması durumunda ikinci tez danışmanı jüri üyesi olamaz.

(4) Enstitü tarafından alınan söz konusu teze ilişkin intihal yazılım programı raporu ve tez, danışmanına ve jüri üyelerine gönderilir. Rapordaki verilerde intihal olasılığının belirlenmesi durumunda tez, jürinin gerekçesiyle birlikte karar verilmek üzere enstitü yönetim kuruluna gönderilir.

(5) Tez savunma sınav tarihi ve saati ile sınavın yapılacağı yer anabilim dalı başkanlığının önerisi üzerine enstitü yönetim kurulunca belirlenir. Tez savunma sınavı enstitü yönetim kurulu karar tarihinden itibaren en geç bir ay içinde yapılmak zorundadır.

(6) Jüri üyeleri, tez savunma sınavı tarihine kadar tezle ilgili kişisel raporlarını hazırlar ve tezin savunmaya uygun bulunması halinde öğrenciyi tez savunma sınavına alır.

(7) Tez sınavı, tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Tez sınavının süresi en az 45, en fazla 90 dakikadır. Tez sınavı, öğretim elemanlarına, lisansüstü öğrencilere, alanın uzmanlarına ve diğer dinleyicilere açık ortamlarda gerçekleştirilir. İlan edilen günde yapılamayan jüri toplantısı için durum bir tutanakla enstitüye bildirilir ve en geç on beş gün içinde ikinci bir toplantı günü belirlenir.

(8) Tez sınavının tamamlanmasından sonra jüri, adaya ve dinleyicilere kapalı olarak tez hakkında salt çoğunlukla kabul, red veya düzeltme kararı verir. Bu karar enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca tez sınavını izleyen üç gün içinde enstitüye tutanakla bildirilir.

(9) Enstitü yönetim kurulu kararı ile başka yükseköğretim kurumlarından jüri üyeleri tez savunma sınavlarına internet üzerinden görüntülü olarak katılabilir. Bu durumda imzalı savunma tutanağı 10 iş günü içinde enstitüye teslim edilir.

(10) Tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(11) Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç üç ay içinde düzeltmeleri yapılan tezi aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunma sonunda da başarısız bulunarak tezi kabul edilmeyen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(12) **(Ek:RG-11/8/2025-32983)** Öğrencinin Senato tarafından belirlenen yüksek lisans yayın ve benzeri proje koşullarını sağlaması gerekir.

### **Yüksek lisans diploması**

**MADDE 11 –** (1) Tez sınavında başarılı olmak ve senato tarafından lisansüstü enstitü mezuniyeti için gerekli diğer koşulları da sağlamak kaydıyla, yüksek lisans tezinin ciltlenmiş en az üç kopyasını tez sınavı tarihinden itibaren bir ay içinde enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden uygun bulunan yüksek lisans öğrencisine tezli yüksek lisans diploması verilir. Öğrenci onaylanan tezinin ciltli kopyalarını, jüri üyelerine teslim ettiğine dair belgeyi enstitü müdürlüğüne vermekle yükümlüdür. Enstitü yönetim kurulu talep halinde teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu süre içinde tezini teslim etmeyen öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(2) Tezli yüksek lisans diploması üzerinde öğrencinin kayıtlı olduğu enstitü anabilim/ anasanat dalındaki programın YÖK tarafından onaylanmış adı bulunur. Mezuniyet tarihi tezin sınav jüri komisyonu tarafından imzalı nüshasının anabilim dalı başkanlığınca enstitüye iletiliği tarihtir.

(3) Tezin tesliminden itibaren üç ay içinde yüksek lisans tezinin bir kopyası elektronik ortamda, bilimsel araştırma ve faaliyetlerin hizmetine sunulmak üzere enstitü tarafından ulusal tez merkezine yüklenir.

(4) Tezi reddedilen öğrencinin talepte bulunması halinde, tezsiz yüksek lisans programının ders kredi yükü, proje yazımı ve benzeri gereklerini yerine getirmiş olmak kaydıyla ve reddedilen tezinin danışman onayı ile enstitü yönetim kurulu tarafından dönem projesi olarak kabul edilmesi koşuluyla, kendisine tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

### **ÜÇÜNCÜ BÖLÜM**

#### **Tezsiz Yüksek Lisans Programı**

##### **Amaç ve kapsam**

**MADDE 12 –** (1) Tezsiz yüksek lisans programının amacı; öğrenciye mesleki konularda gerekli bilgileri kazandırmak ve bu bilgilerin uygulamada nasıl kullanılacağını göstermektir. Tezsiz yüksek lisans programı; örgün öğretim, uzaktan öğretim ya da karma öğretim programı olarak da açılabilir ve ilgili mevzuata uygun olarak yürütülür.

(2) Tezsiz yüksek lisans programı, toplamda 30 krediden az olmayan, en az 10 adet ders ve dönem projesi dersi olacak şekilde en az 60 AKTS kredisinden oluşur.

##### **Tezsiz yüksek lisans programlarına kabul**

**MADDE 13 –** (1) Tezsiz yüksek lisans programlarına en az lisans derecesine sahip olmak üzere, güz ve bahar yarıyıllarında öğrenci alınabilir. Tezsiz yüksek lisans programlarına alınacak öğrenci sayıları, aday öğrencilerde aranacak nitelikler ve aday değerlendirme ölçütleri enstitüyü oluşturan anabilim/anasanat dalı kurullarının önerisi dikkate alınarak enstitü kurulunca karara bağlanır ve senatonun onayına sunulur.

(2) Tezsiz yüksek lisans programlarına kabulde, lisans not ortalamasına göre adayların sıralaması en yüksekten başlayarak yapılır. Kontenjan dâhilindeki adaylar başvurdukları programlara kesin kayıt hakkı kazanır.

(3) Tezsiz yüksek lisans programlarına kabulde ilgili anabilim/anasanat dalı kurulunun talebi, enstitü yönetim kurulunun kararı ve senato onayı ile lisans not ortalamasına ek olarak öğrencilerin değerlendirilmelerinde yazılı, mülakat, kompozisyon, yetenek-yeterlik ve uygulama sınavlarından biri veya birkaçı yapılabilir. Böyle bir durumda başvuru değerlendirmesi aşağıdaki şekilde gerçekleşir:

a) Bilim sınavı, mülakat, kompozisyon, yetenek/yeterlik ve uygulama sınavlarına girmeyen aday ya da sınav notu 100 üzerinden 50'nin altında olan adaylar, değerlendirme dışında kalır ve programa kabul edilmez.

b) Lisans not ortalamasının %60'ı ile sınav notunun %40'ının toplamı 50 puanın üstünde olan adayların, puanlarına göre en yüksekten başlayarak sıralanır. Kontenjan dâhilindeki adaylar başvurdukları programlara kesin kayıt hakkı kazanır. Sıralamaya giren diğer adaylar yedek olarak belirlenir ve ilan edilir. Tezsiz yüksek lisans programları için sıralamada eşitlik olması halinde lisans mezuniyet not ortalaması yüksek olan adaya öncelik verilir.

c) Tezsiz yüksek lisansa öğrenci kabulünde bilim sınavı, mülakat veya yetenek-yeterlik

sınavları ya da alanı ile ilgili yapmış olduğu çalışmaların değerlendirilmesi ilgili anabilim/anasanat dalının görüşü alınarak enstitü yönetim kurulunca seçilen üç asıl, iki yedek üyeden oluşan sınav komisyonu tarafından yapılır. Sınav komisyonu başkanı, ilgili anabilim/anasanat dalı başkanıdır. Sınav komisyonu, değerlendirme sonucunu üç iş günü içinde enstitü müdürlüğüne bildirir.

#### **Süre**

**MADDE 14 –** (1) Tezsiz yüksek lisans programını tamamlama süresi, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç, kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın en az 2 yarıyıl, en çok 3 yarıyıldır. Bu sürenin sonunda başarısız olan veya programı tamamlayamayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

#### **Dersler**

**MADDE 15 –** (1) Tezsiz yüksek lisans programı zorunlu ve seçmeli derslerden oluşur. Öğrencinin alacağı derslerin en çok üç tanesi, lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması koşuluyla lisans derslerinden seçilebilir.

(2) Uzaktan öğretim programlarında, derslere devam, sınavlar ve derslerden geçme hususları, YÖK tarafından belirlenen esaslara, senato kararına ve bu Yönetmelik hükümlerine göre yürütülür.

#### **Dönem projesi**

**MADDE 16 –** (1) Kredisiz olan dönem projesine en erken ikinci yarıyılın başında kayıt yaptırılır ve ilgili yarıyıldaki proje hakkında bir rapor verilir. Rapor, biri danışman olmak üzere anabilim/anasanat dalı başkanlığınca görevlendirilecek üç öğretim üyesi tarafından incelenerek salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verilir. Bu karar, anabilim/anasanat dalı başkanlığınca üç gün içerisinde enstitüye bir tutanakla bildirilir. Enstitünün yazım kılavuzuna göre hazırlanmış ve kabul edilmiş dönem projesi, jüri üyelerince imzalanmış ve müdür tarafından onaylanmış şekliyle en az üç nüsha olarak iki hafta içerisinde enstitüye teslim edilir. Dönem projesi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç bir ay içinde gerekli düzeltmeleri yapar ve rapor ilgili jüri tarafından incelenerek karara bağlanır. Dönem projesi reddedilen öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

#### **Tezsiz yüksek lisans diploması**

**MADDE 17 –** (1) Kredili derslerini ve dönem projesini başarıyla tamamlayan tezsiz yüksek lisans öğrencisine tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(2) Tezsiz yüksek lisans diploması üzerinde öğrencinin kayıtlı olduğu enstitü anabilim/anasanat dalındaki programın YÖK tarafından onaylanmış adı bulunur. Mezuniyet tarihi öğrencinin mezuniyetinin onaylandığı enstitü yönetim kurulu tarihidir.

(3) Tezsiz yüksek lisans programına devam edenler, Üniversitenin tezli yüksek lisans programı için belirlenmiş olan asgari şartları yerine getirmek kaydıyla ve öğrenim gördükleri alan ile ilgili tezli yüksek lisans programının bulunması durumunda; ilgili anabilim/anasanat dalının kurul kararı ve enstitü yönetim kurulu kararı ile tezli yüksek lisans programına geçiş yapabilirler. Bu durumda tezsiz yüksek lisans programında alınan dersler enstitü yönetim kurulu kararıyla tezli yüksek lisans programındaki derslerin yerine sayılabilir.

### **DÖRDÜNCÜ BÖLÜM**

#### **Doktora Programı**

##### **Doktora programının amacı ve kapsamı**

**MADDE 18 –** (1) Doktora programı, öğrenciye bağımsız araştırma yapma, bilimsel problemleri, verileri geniş ve derin bir bakış açısı ile irdeleyerek yorum yapma, analiz etme ve yeni sentezlere ulaşmak için gerekli becerileri kazandırır.

(2) Doktora programı, tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için toplam yirmi bir krediden ve bir eğitim-öğretim yılı 60 AKTS'den az olmamak koşuluyla en az yedi ders, seminer, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışması olmak üzere en az 240 AKTS kredisinden oluşur. Lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için de en az kırk iki kredilik 14 ders, 2 seminer, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışması olmak üzere toplam en az 300 AKTS

kredisinden oluşur.

(3) Doktora çalışması sonunda hazırlanacak tezin, bilime yenilik getirme, yeni bir bilimsel yöntem geliştirme, bilinen bir yöntemi yeni bir alana uygulama niteliklerinden en az birini yerine getirmesi gerekir.

#### **Doktora programlarına başvuru koşulları**

**MADDE 19 –** (1) Doktora programlarına öğrenci kabulünde, adayların, eğitim dalı yönünden ilgili anabilim/anasanat dalınca uygun görülecek yüksek lisans diplomasına sahip olmaları, başvurdukları programın puan türünden en az 60 ALES puanına veya YÖK tarafından ALES ile eşdeğerliği kabul edilen ulusal veya uluslararası sınavlar için belirlenen standart puana sahip olmaları, ayrıca YDS'den en az 55 puana veya eşdeğerliği kabul edilen yabancı dil sınavları için belirlenen standart puana sahip olmaları gerekir.

(2) Eğitim dalı yönünden ilgili anabilim/anasanat dalınca uygun görülecek lisans diplomasına sahip adayların doktora programına doğrudan başvurabilmeleri için en az 80 ALES puanına veya YÖK tarafından ALES ile eşdeğerliği kabul edilen uluslararası sınavlar için belirlenen standart puana sahip olmaları, YDS'den en az 55 puana veya eşdeğerliği kabul edilen yabancı dil sınavları için belirtilen standart puana sahip olmaları, ayrıca lisans not ortalamalarının 4 üzerinden en az 3 veya muadili bir puan olması gerekir.

#### **Doktora programına kabul**

**MADDE 20 –** (1) Doktora programına başvuran yüksek lisans derecesine sahip adayların değerlendirmelerinde ALES puanının % 60'ı, yabancı dil puanının %20'si, lisans mezuniyet notu ile yüksek lisans mezuniyet notunun aritmetik ortalamasının %20'si toplanarak bu toplamın en az 60 olması koşuluyla en yüksek puandan başlanarak sıralanır. Kontenjan dâhilindeki adaylar başvurdukları programlara kesin kayıt hakkı kazanır. Sıralamaya giren diğer adaylar yedek olarak belirlenir ve ilan edilir.

(2) Lisans derecesi ile başvurusu kabul edilen adayların değerlendirilebilmelerinde ALES puanının %60'ı, yabancı dil puanının %20'si ile hazırlık sınıfları hariç mezuniyet not ortalamasının %20'si toplanarak bu toplamın en az 70 olması koşuluyla adaylar sıralanır. Kontenjan dâhilindeki adaylar başvurdukları programlara kesin kayıt hakkı kazanır. Sıralamaya giren diğer adaylar yedek olarak belirlenir ve ilan edilir.

(3) Doktora programlarına öğrenci kabulünde ilgili anabilim/anasanat dalı kurulunun talebi, enstitü yönetim kurulunun kararı ve senato onayı ile, bilim sınavı ve/veya mülakat yapılır. Böyle bir durumda başvuru değerlendirmesi aşağıdaki şekilde gerçekleşir:

a) Doktora programına başvurusu kabul edilen yüksek lisans derecesine sahip adayların, kayıtlarının yapılmasında öncelikle, ALES puanının %50'si, yabancı dil puanının %20'si, lisans mezuniyet notu ile yüksek lisans mezuniyet notunun aritmetik ortalamasının %10'u ve doktora giriş sınav notunun %20'sinin toplamı ve bu toplamın en az 60 olması koşuluyla adaylar sıralanır. Ancak programa başvuran adayların başarılı sayılabilmeleri için doktora giriş sınav notunun 100 üzerinden en az 70 olması şartı aranır.

b) Doktora programına başvurusu kabul edilen lisans derecesine sahip adayların, kayıtlarının yapılmasında öncelikle, ALES puanının %50'si, yabancı dil puanının %20'si, lisans mezuniyet notunun %10'u ve doktora giriş sınav notunun %20'sinin toplamının en az 70 olması koşuluyla adaylar sıralanır. Ancak programa başvuran adayların başarılı sayılabilmeleri için doktora giriş sınav notunun 100 üzerinden en az 80 olması şartı aranır.

(4) Eşitlik durumunda ALES ve yabancı dil puanı toplamı yüksek olanlara öncelik verilir.

(5) Doktora/sanatta yeterlik/tıpta uzmanlık/diğer hekimliğinde uzmanlık/veteriner hekimliğinde uzmanlık/eczacılıkta uzmanlık mezunlarının doktora programlarına başvurularında, ALES şartı aranmaz. Ancak değerlendirme için, ilan edilen puan türüne bakılmaksızın en az 55 puan üzerinden hesaplanır. Bu adaylar daha önceden aldığı puan türü veya doktora/sanatta yeterlik/uzmanlık alanından, farklı bir alanda başvuru yapabilir. Bu kapsamdakilerin ilgili doktora programlarına öğrenci kabulü ve değerlendirmenin nasıl yapılacağı Senato tarafından belirlenir.

(6) Doktora programlarına başvuran adayların değerlendirilmesinde görev alacak sınav

komisyonu 5 asıl ve 2 yedek üyeden oluşur ve ilgili anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi, enstitü yönetim kurulunun onayı ile belirlenir. Sınav komisyonu başkanı, ilgili anabilim/anasanat dalı başkanıdır. Sınav komisyonu, değerlendirme sonucunu üç iş günü içinde enstitü müdürlüğüne bildirir.

#### **Süre**

**MADDE 21 –** (1) Doktora programı, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın sekiz yarıyıl olup azami tamamlama süresi on iki yarıyıl; lisans derecesi ile kabul edilenler için on yarıyıl olup azami tamamlama süresi on dört yarıyıldır.

(2) Doktora programı için gerekli kredili dersleri ve seminerleri başarıyla tamamlamanın azami süresi tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için altı yarıyıldır. Bu süre içinde kredili derslerini ve seminerleri başarıyla tamamlayamayan veya genel not ortalaması yüzlük sistemde 80'in altında kalan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(3) Kredili derslerini başarıyla bitiren, yeterlik sınavında başarılı bulunan ve tez önerisi kabul edilen, ancak tez çalışmasını birinci fıkrada belirtilen on iki veya on dört yarıyıl sonuna kadar tamamlayamayan öğrencinin enstitü yönetim kurulu kararı ile Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(4) Lisans derecesi ile doktora programına başvurmuş öğrencilerden, kredili derslerini ve/veya azami süresi içinde tez çalışmasını tamamlayamayanlara, doktora tezinde başarılı olamayanlara tezsiz yüksek lisans için gerekli kredi yükü, proje ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmaları kaydıyla talepleri halinde tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

#### **Yeterlik sınavı**

**MADDE 22 –** (1) Yeterlik sınavı, zorunlu derslerini, kredilerini ve seminerini tamamlayan öğrencinin alanındaki temel konular ve kavramlar ile doktora çalışmasıyla ilgili bilimsel araştırma derinliğine sahip olup olmadığının ölçülmesidir. Bir öğrenci bir yılda en fazla iki kez yeterlik sınavına girer.

(2) Yüksek lisans derecesi ile kabul edilen öğrenci en geç beşinci yarıyılın, lisans derecesi ile kabul edilmiş olan öğrenci en geç yedinci yarıyılın sonuna kadar yeterlik sınavına girmek zorundadır. Öğrenci yeterlik sınavına girmediği takdirde başarısız sayılır.

(3) Yeterlik sınavları, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından önerilen ve enstitü yönetim kurulu tarafından onaylanan beş kişilik doktora yeterlik komitesi tarafından düzenlenir ve yürütülür. Komite, farklı alanlardaki sınavları hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek amacıyla sınav jürileri kurar. Doktora yeterlik komitesi, anabilim/anasanat dalı başkanlığınca her yıl en geç Ekim ayının ilk haftasında önerilir ve enstitü yönetim kurulu tarafından bir yıl süre ile atanır. Komite anabilim/anasanat dalı başkanı ile dört öğretim üyesinden oluşur. Yeterlik sınav jürisi en az ikisi Üniversite dışından olmak üzere, danışman dahil beş öğretim üyesinden oluşur. Yeterlik sınavı toplantıları öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır.

(4) Yeterlik sınavları dönem sonu sınavlarını takip eden bir ay içerisinde yazılı ve sözlü olarak iki bölüm halinde yapılır. Yeterlik sınavında yazılı sınavını başaramayan öğrenci sözlü sınava giremez. Yazılı ve sözlü sınavda geçerli not, doktora derslerindeki başarı notu olan yüzlük sisteme göre 80 puandır. Yazılı ve sözlü sınav süresi en az 30 dakika, en çok 90 dakikadır. Sınav jürileri öğrencinin yazılı ve sözlü sınavlardaki başarı durumunu değerlendirerek öğrencinin başarılı veya başarısız olduğuna salt çoğunlukla karar verir. Kararını yeterlik komitesi aracılığı ile anabilim/anasanat dalı başkanlığına iletir. Bu karar anabilim/anasanat dalı başkanlığınca, yeterlik sınavını izleyen üç gün içinde enstitüye tutanakla bildirilir. Olumsuz oy kullanan üyeler gerekçelerini karara eklemek zorundadır.

(5) Yeterlik sınavında başarısız olan öğrenci bir sonraki yarıyılda tekrar sınava alınır. Bu sınavda da başarısız olan öğrencinin doktora programı ile ilişkisi kesilir.

(6) Yeterlik sınavı jürisi, yeterlik sınavını başaran bir öğrencinin, ders yükünü tamamlamış olsa bile, toplam kredi miktarının üçte birini geçmemek şartıyla fazladan ders/dersler almasını



isteyebilir. Öğrenci, enstitü yönetim kurulu kararıyla belirlenecek dersleri başarmak zorundadır.

(7) Lisans derecesi ile doktora programına kabul edilmiş ve en az yedi dersini başarı ile tamamlamış bir öğrenci yüksek lisans programına geçebilir. Tezli yüksek lisans programına geçiş; öğrencinin talebi üzerine anabilim/anasanat dalı kurulunun kararı ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile gerçekleşir.

#### **Tez izleme komitesi**

**MADDE 23 –** (1) Yeterlik sınavında başarılı bulunan öğrenci için danışmanın talebi anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile yeterlik sınavını takip eden bir ay içinde bir tez izleme komitesi oluşturulur.

(2) Tez izleme komitesi üç öğretim üyesinden oluşur. Komitede tez danışmanından başka enstitü anabilim/anasanat dalı içinden ve dışından birer üye yer alır. İkinci tez danışmanının atanması durumunda ikinci tez danışmanı tez izleme komitesi içinde yer alamaz, ancak dilerse komite toplantılarına katılabilir.

(3) Tez izleme komitesinin kurulmasından sonraki dönemlerde, anabilim/anasanat dalı kurul kararı ve enstitü yönetim kurulu onayı ile üyelere değişiklik yapılabilir.

#### **Tez önerisi savunması**

**MADDE 24 –** (1) Doktora yeterlik sınavını başarı ile tamamlayan öğrenci, en geç altı ay içinde, yapacağı araştırmanın amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan tez önerisini tez izleme komitesi önünde sözlü olarak savunur. Tez önerisi savunması yüz yüze veya enstitü yönetim kurulu onayı alındıktan sonra uzaktan erişim aracılığıyla da yapılabilir. Öğrenci, tez önerisi ile ilgili yazılı bir raporu sözlü savunmadan en az on beş gün önce komite üyelerine dağıtır.

(2) Tez izleme komitesi, öğrencinin sunduğu tez önerisinin kabul, düzeltme veya reddine salt çoğunlukla karar verir. Düzeltme için bir ay süre verilir. Bu süre sonunda kabul veya ret yönünde salt çoğunlukla verilen karar, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca işlemin bitişini izleyen üç iş günü içinde enstitüye tez izleme komitesi toplantı tutanağı ile bildirilir.

(3) Tez önerisi reddedilen öğrenci, yeni bir danışman ve/veya tez konusu seçme hakkına sahiptir. Bu durumda yeni bir tez izleme komitesi atanabilir. Programa aynı danışmanla devam etmek isteyen öğrenci üç ay içinde, danışman ve tez konusunu değiştiren öğrenci ise altı ay içinde tekrar tez önerisi savunmasına alınır. Tez önerisi bu savunmada da reddedilen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(4) Tez önerisi kabul edilen öğrenci için tez izleme komitesi, Ocak-Haziran ve Temmuz-Aralık ayları arasında birer defa olmak üzere yılda en az iki kez toplanır. Öğrenci, toplantı tarihinden en az bir ay önce komite üyelerine yazılı bir rapor sunar. Bu raporda dönem içinde yapılan çalışmaların özeti ve bir sonraki dönemde yapılacak çalışma planı belirtilir. Tez izleme komite toplantısı yüz yüze veya enstitü yönetim kurulu onayı alındıktan sonra uzaktan erişim aracılığıyla da yapılabilir. Komite tarafından üst üste iki kez, aralıklı olarak ise üç kez başarısız bulunan, süresinde tez gelişim raporu vermeyen öğrencinin ilgili enstitü yönetim kurulu kararı sonucu Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(5) Tez önerisi savunmasına geçerli bir mazereti olmaksızın birinci fıkrada belirtilen sürede girmeyen öğrenci başarısız sayılır ve tez önerisi reddedilir.

(6) Tez izleme komite toplantı tarihi en az bir ay önce anabilim/anasanat dalı başkanlığınca ilgili enstitüye bildirilir.

(7) Tez gelişim raporu ve ilgili evrak, on beş gün içerisinde enstitüye gönderilir.

(8) Tez önerisi kabul edildikten sonra tez konusunda yapılmak istenen değişiklikler danışmanın gerekçeli raporu ve tez izleme komitesinin uygun görüşü ile birlikte anabilim/anasanat dalı başkanlığınca enstitüye iletilir ve yönetim kurulu kararıyla tez konusu değişiklik talebi uygun görülen öğrenci en geç üç ay içinde yeni tez önerisini tez izleme komitesi önünde sözlü olarak savunur. Bu savunmada da ilk savunmadaki usuller uygulanır. Tez önerisi savunmasına geçerli bir mazereti olmaksızın birinci fıkrada belirtilen sürede girmeyen öğrenci başarısız sayılarak tez önerisi reddedilir.

(9) Tez önerisi kabul edilen bir öğrenci tezin konusu aynı kalmak şartıyla, tez başlığında

değişiklik yapılmasını istemesi halinde, bu değişiklik danışmanın gerekçeli raporu ile anabilim/anasanat dalı başkanlığınca enstitüye iletilir, enstitü yönetim kurulu kararı ile kesinleşir.

#### **Doktora tezinin sonuçlandırılması**

**MADDE 25 –** (1) Doktora programındaki bir öğrenci, elde ettiği sonuçları enstitü yazım kurallarına uygun biçimde yazar.

(2) Tez çalışmasını tamamlayan öğrenci, tezin istenen sayıda nüshasını danışmanına teslim eder. Danışman tezin savunulabilir olduğuna ilişkin yazılı görüşüyle birlikte tezin nüshalarını savunma tarihinden en az 4 hafta önce anabilim/anasanat dalı başkanlığı aracılığıyla enstitüye teslim eder.

(3) Enstitü tarafından alınan söz konusu teze ilişkin intihal yazılım programı raporu ve tez, danışmanına ve jüri üyelerine gönderilir. Rapordaki verilerde intihal olasılığının belirlenmesi durumunda tez, jürinin gerekçesiyle birlikte karar verilmek üzere enstitü yönetim kuruluna gönderilir.

(4) Öğrencinin tezinin sonuçlanabilmesi için en az üç tez izleme komitesi raporu sunulması gerekir.

(5) Doktora tez jürisi, danışman ve enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile atanır. Jüri, üçü öğrencinin tez izleme komitesinde yer alan öğretim üyelerinden ve en az ikisi başka bir yükseköğretim kurumunun aynı anabilim/anasanat dalından olmak üzere, beş asıl, iki yedek üyeden oluşur. Aynı alandan öğretim üyesinin bulunmaması durumunda en yakın anabilim/anasanat dalından öğretim üyesi/üyeleri görevlendirilir. Ayrıca ikinci tez danışmanı oy hakkı olmaksızın jüride yer alabilir.

(6) Tez savunma sınav tarihi ve saati ile sınavın yapılacağı yer anabilim dalı başkanlığının önerisi üzerine enstitü yönetim kurulunca belirlenir. Tez savunma sınavı enstitü yönetim kurulu karar tarihinden itibaren en geç bir ay içinde yapılmak zorundadır.

(7) Tez savunma sınavı, tez çalışmasının sunumu ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Tez savunma sınavının süresi en az 60 dakika en fazla 120 dakikadır. Tez savunma toplantıları öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır. Ancak tez jürisi dışındaki katılımcılar soru soramaz ve jürinin değerlendirmesi sırasında sınav yerinde bulunamazlar.

(8) Tez sınavının tamamlanmasından sonra jüri dinleyicilere kapalı olarak, tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Tezi kabul edilen öğrenciler başarılı olarak değerlendirilir. Bu karar, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca tez sınavını izleyen üç gün içinde enstitüye tutanakla bildirilir. Tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir. Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç altı ay içinde gerekli düzeltmeleri yaparak tezini aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunmada da başarısız bulunan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(9) **(Ek:RG-11/8/2025-32983)** Öğrencinin Senato tarafından belirlenen doktora yayın ve benzeri proje koşullarını sağlaması gerekir.

#### **Doktora diploması**

**MADDE 26 –** (1) Tez sınavında başarılı olmak ve senato tarafından lisansüstü enstitü mezuniyeti için gerekli diğer koşulları da sağlamak kaydıyla, doktora tezinin ciltlenmiş en az üç kopyasını ve dijital halini tez sınavı tarihinden itibaren bir ay içinde enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden uygun bulunan doktora öğrencisine doktora diploması verilir. Öğrenci onaylanan tezinin ciltli kopyalarını, jüri üyelerine teslim ettiğine dair belgeyi enstitü müdürlüğüne vermekle yükümlüdür. Enstitü yönetim kurulu talep halinde teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Tezini zamanında teslim etmeyen öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(2) Doktora diploması üzerinde öğrencinin kayıtlı olduğu enstitü anabilim/anasanat dalındaki programın YÖK tarafından onaylanmış adı bulunur. Mezuniyet tarihi tezin sınav jüri komisyonu tarafından imzalı nüshasının teslim edildiği tarihtir.

(3) Tezin tesliminden itibaren üç ay içinde doktora tezinin bir kopyası elektronik ortamda, bilimsel araştırma ve faaliyetlerin hizmetine sunulmak üzere enstitü tarafından ulusal tez

merkezin elektronik ortamda yüklenir.

(4) Lisans derecesi ile doktora kabul edilmiş olanlardan tezde başarılı olamayanlar için talepleri halinde 11 inci maddenin dördüncü fıkrasına göre tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

## **BEŞİNCİ BÖLÜM**

### **Sanatta Yeterlik Programı**

#### **Sanatta yeterlik programının amacı ve kapsamı**

**MADDE 27 –** (1) Sanatta yeterlik çalışması, özgün bir sanat eserinin ortaya konulmasını, müzik ve sahne sanatlarında ise üstün bir uygulama ve yaratıcılığı amaçlayan doktora eş değeri bir yükseköğretim programıdır. Programın amacı; sanatsal çalışmaların teori ile birleştirilerek bu alanda yetişen, uzmanlaşan bireyler yetiştirmektir. Alanında uzmanlaşma ile birlikte günümüz sanat ortamını takip eder, ulusal ve uluslararası alanda özgün sanat eserlerini ortaya koymayı hedefler.

(2) Sanatta yeterlik programı tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için toplam yirmi bir krediden ve bir eğitim-öğretim yılı 60 AKTS'den az olmamak koşuluyla en az yedi ders, uygulamalar ile tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalar olmak üzere en az 240 AKTS kredisinden oluşur. Lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için de en az kırk iki kredilik on dört ders, uygulamalar ile tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalar olmak üzere en az 300 AKTS kredisinden oluşur.

(3) Sanatta yeterlik programları yurt içi ve yurt dışı entegre programlar şeklinde de düzenlenebilir. Bu programlarda YÖK tarafından belirlenen usul ve esaslar uygulanır.

#### **Sanatta yeterlik programlarına başvuru koşulları**

**MADDE 28 –** (1) Sanatta yeterlik programlarına başvurabilmek için adaylar lisans veya yüksek lisans diplomasına sahip olmalıdır. Güzel Sanatlar Fakülteleri, konservatuvar mezunları ile diğer fakültelerin eş değer programlarından mezun olanlardan başvuruda ALES şartı aranmaz. Diğer programlardan yüksek lisans derecesiyle başvuran adayların ALES sözel puan türünde en az 55 puan, lisans derecesiyle başvuran adayların ise ALES sözel puan türünde en az 80 puan almış olması gerekir.

(2) Lisans derecesiyle sanatta yeterlik programına başvuranların lisans mezuniyet not ortalamalarının 4 üzerinden en az 3 veya muadili bir puan olması gerekir. Sanatta yeterlik programına başvuracak olanların sanatta yeterlik programlarına kabulünde, ALES puanı, yüksek lisans not ortalaması ile mülakat/yetenek sınavı/portfolyo incelemesi sonucu da değerlendirilebilir. Bu değerlendirmeye ilişkin hususlar ile başvuru için adayların sağlaması gereken diğer belgeler senato tarafından belirlenir.

(3) **(Ek:RG-11/8/2025-32983)** Sanatta yeterlik programına öğrenci kabulünde, anadilleri dışında Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen merkezî yabancı dil sınavları ile eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından en az 55 puan veya ÖSYM tarafından eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından bu puan muadili bir puan alınması zorunlu olup, bu asgari puanların girilecek programların özelliklerine göre gerekirse yükseltilmesine Senato tarafından karar verilir. Konservatuvar programları ile güzel sanatlar fakültelerinin sadece özel yetenek sınavı ile öğrenci kabul eden programlarının enstitülerdeki anasanat ve anabilim dallarındaki öğretim dili Türkçe olan programlarına başvurularda Devlet hastanesi veya Devlet üniversitesi hastanesinden alınmış sağlık raporu ile belgelenmesi şartıyla;

a) Düzeltilmemiş engeli en az %70 veya düzeltilmiş engeli en az %40 ve üzeri olan işitme engelli adaylarda,

b) Engel düzeyi %50 ve üzeri olmak üzere zihin yetersizliği bulunan engelli adaylarda,

c) Engel düzeyi %40 ve üzeri “yaygın gelişimsel bozukluk” (Otizm spektrum bozukluğu/çocukluk otizmi/atipik otizm, Rett Sendromu, Asperger Sendromu) tanısı bulunan engelli adaylarda,

başvuru yapabilmeleri için yabancı dil puanı aranmaz. Bu adaylar yabancı dil puanı olarak üniversite tarafından aranan yabancı dil taban puanı şartını sağlamış sayılır.

#### **Sanatta yeterlik programlarına kabul**

**MADDE 29 –** (1) Sanatta yeterlik programına öğrenci kabulünde, anadilleri dışında Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen merkezî yabancı dil sınavları ile eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından en az 55 puan veya ÖSYM tarafından eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından bu puan muadili bir puan alınması zorunludur.

(2) Adayların ilgili anabilim/anasanat dalı tarafından yapılacak olan mesleki birikimi ölçme ve değerlendirme sınavına girmiş olmaları gerekir. Başvurusu kabul edilen adayların sıralaması aşağıdaki şekilde yapılır:

a) Güzel sanatlar fakülteleri ve konservatuvar mezunları ile diğer fakültelerin eşdeğer programlarından mezun olanlar için yabancı dil puanının %20'si, lisans mezuniyet ile yüksek lisans mezuniyet notlarının aritmetik ortalamasının %30'u ve mesleki birikimi ölçme ve değerlendirme sınavı puanının %50'sinin toplamına göre yapılır.

b) Diğer programlardan mezun olanlar için ALES puanının %50'si, yabancı dil puanının %10'u, lisans mezuniyet ile yüksek lisans mezuniyet notlarının aritmetik ortalamasının %10'u ve mesleki birikimi ölçme ve değerlendirme sınavı puanının %30'unun toplamına göre yapılır.

c) Programa başvuran adayların başarılı sayılabilmeleri için sanatta yeterlik giriş sınav notunun 100 puan üzerinden en az 70 olma şartı aranır. Eşitlik durumunda mesleki birikimi ölçme ve değerlendirme sınavı puanı yüksek olana öncelik verilir.

#### **Süre**

**MADDE 30 –** (1) Sanatta yeterlik programını tamamlama süresi, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın sekiz yarıyıl olup azami tamamlama süresi on iki yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için on dört yarıyıl olup azami tamamlama süresi on dört yarıyıldır.

(2) Sanatta yeterlik programı için gerekli kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için altı yarıyıldır. Bu süre içinde kredili derslerini başarıyla tamamlayamayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(3) Kredili derslerini ve uygulamalarını başarı ile bitiren, ancak tez, sergi, proje, resital, konser, temsil ve benzeri gibi çalışmalarını birinci fıkrada belirtilen azami on iki yarıyıl veya on dört yarıyıl sonuna kadar tamamlayamayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(4) Lisans derecesi ile sanatta yeterlik programına başvurmuş öğrencilerden gerekli kredi yükü, proje ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmaları kaydıyla sanatta yeterlik tezinde başarılı olamayanlara talepleri halinde tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

#### **Sanatta yeterlik çalışmasının sonuçlanması**

**MADDE 31 –** (1) Tez hazırlayan öğrenci elde ettiği sonuçları, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmasını açıklayan ve belgeleyen metni enstitü yazım kurallarına uygun biçimde yazarak, tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalarını jüri önünde sözlü olarak savunur.

(2) Sanatta yeterlik çalışmasını tamamlayan öğrenci, tezin istenen sayıda nüshasını danışmanına teslim eder. Danışman tezin savunulabilir olduğuna ilişkin yazılı görüşüyle birlikte tezin nüshalarını savunma tarihinden en az 4 hafta önce anabilim/anasanat dalı başkanlığı aracılığıyla enstitüye teslim eder.

(3) Enstitü tarafından alınan söz konusu teze ilişkin intihal yazılım programı raporu ve tez, danışmanına ve jüri üyelerine gönderilir. Rapordaki verilerde intihal olasılığının belirlenmesi durumunda tez, jürinin gerekçesiyle birlikte karar verilmek üzere enstitü yönetim kuruluna gönderilir.

(4) Sanatta yeterlik jürisi, danışman ve enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile atanır. Jüri, en az ikisi Üniversite dışından öğretim üyesi olmak üzere danışman dahil beş asıl iki yedek üyeden oluşur. Ayrıca ikinci tez danışmanı oy hakkı olmaksızın jüride yer alabilir.

(5) Sanatta yeterlik savunma sınav tarihi ve saati ile sınavın yapılacağı yer anabilim dalı

başkanlığının önerisi üzerine enstitü yönetim kurulunca belirlenir. Sanatta yeterlik savunma sınavı enstitü yönetim kurulu karar tarihinden itibaren en geç bir ay içinde yapılmak zorundadır.

(6) Sınavın tamamlanmasından sonra jüri, dinleyicilere kapalı olarak, öğrencinin tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi sanatta yeterlik çalışması hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Tezi veya sanatta yeterlik çalışması kabul edilen öğrenciler başarılı olarak değerlendirilir. Bu karar, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca sınavı izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir. Tezi veya sanatta yeterlik çalışması başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir. Sanatta yeterlik çalışması hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç altı ay içinde gerekli düzeltmeleri yaparak tez ve sergi, proje, resital, konser, temsil gibi sanatta yeterlik çalışmasını aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunma sonunda da başarısız bulunarak sanatta yeterlik çalışması kabul edilmeyen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir. Lisans derecesi ile sanatta yeterlik programına kabul edilmiş olanlardan tez ve sergi, proje, resital, konser, temsil gibi sanatta yeterlik çalışması başarılı olamayanlar için talepleri halinde 12 nci maddenin dördüncü fıkrasına göre tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(7) **(Ek:RG-11/8/2025-32983)** Öğrencinin Senato tarafından belirlenen doktora yayın ve benzeri proje koşullarını sağlaması gerekir.

#### **Sanatta yeterlik diploması**

**MADDE 32 –** (1) Sanatta yeterlik çalışmasında başarılı olan öğrenciye, diğer koşulları da sağlamak kaydıyla YÖK tarafından onaylanan sanat dalının özelliğine göre alanı belirleyen sanatta yeterlik diploması verilir. Mezuniyet tarihi tezin sınav jüri komisyonu tarafından imzalı nüshasının teslim edildiği tarihtir.

(2) Tez savunmasında başarılı olmak ve diğer koşulları da sağlamak kaydıyla sanatta yeterlik tezinin ciltlenmiş en az üç kopyasını ve dijital halini tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden uygun bulunan öğrenci sanatta yeterlik diploması almaya hak kazanır. Enstitü yönetim kurulu başvuru üzerine teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Tezini zamanında teslim etmeyen öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(3) Enstitü tarafından tezin tesliminden itibaren üç ay içinde sanatta yeterlik tezinin bir kopyası elektronik ortamda, bilimsel araştırma ve faaliyetlerin hizmetine sunulmak üzere YÖK'e gönderilir.

### **ALTINCI BÖLÜM**

#### **Lisansüstü Eğitim-Öğretimle İlgili Esaslar**

##### **Lisansüstü programların açılması ve yürütülmesi**

**MADDE 33 –** (1) Lisansüstü programlar, Lisansüstü Eğitim-Öğretim Enstitülerinin Teşkilat ve İşleyiş Yönetmeliğindeki esaslara göre açılır.

(2) Programlar, YÖK kararları çerçevesinde, ilgili anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi, enstitü yönetim kurulunun teklifi, senato kararı ve YÖK'ün onayı ile açılır. Yurt içi veya yurt dışındaki başka yükseköğretim kurumları ile ortaklaşa program açılabilir. Bu programların uygulama usul ve esasları senato tarafından belirlenir.

(3) Öğretim elemanının ve öğrencilerin aynı mekânda bulunma zorunluluğu olmaksızın, bilgi ve iletişim teknolojilerine dayalı olarak eğitim-öğretim faaliyetlerinin planlandığı ve yürütüldüğü lisansüstü uzaktan öğretim programları açılabilir. Uzaktan öğretim programlarının açılacağı alanlar, uzaktan öğretim yoluyla verilecek dersler ve kredi miktarları, ders gereçlerinin hazırlanması, sınavların yapılma şekli, yükseköğretim kurumları arasında bu amaçla yapılacak protokoller ile uzaktan öğretime ilişkin diğer hususlar ilgili mevzuat hükümlerine göre düzenlenir.

(4) Enstitü bünyesinde disiplinlerarası ve çok disiplinli anabilim/anasanat dalları kurulabilir. Kurulacak yeni anabilim/anasanat dalı başkanı ve kurulu programda görevli öğretim üyeleri arasından, enstitü yönetim kurulu tarafından üç yıl süre ile atanır. Bu atama kararı rektörlüğe bildirilir.

##### **Derslerin ve ders sorumlularının belirlenmesi**

**MADDE 34 –** (1) Lisansüstü dersler, ilgili anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun

görüşü, anabilim/anasanat dalı başkanlığının teklifi, enstitü kurulunun kararı ve Senatonun onayıyla belirlenir.

(2) **(Değişik:RG-11/8/2025-32983)** Bir yarıyıldaki hangi lisansüstü derslerin açılacağı ve bu derslerin doktora veya eşdeğeri lisansüstü eğitim mezunu hangi öğretim elemanları ile 2547 sayılı Kanunun ek 46 ncı maddesi uyarınca görevlendirilen araştırmacılar tarafından verileceği, ilgili enstitü anabilim/anasanat dalları başkanlarının önerileri üzerine Enstitü Yönetim Kurulu tarafından belirlenir.

#### **Anabilim/anasanat dalı başkanının görevleri**

**MADDE 35 –** (1) Anabilim/anasanat dalı başkanı, lisansüstü düzeydeki eğitim-öğretim ve araştırmaların ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak, etkin ve verimli bir şekilde yürütülmesinden enstitü müdürüne karşı sorumludur.

#### **Öğretim dili**

**MADDE 36 –** (1) Enstitüde öğretim Türkçe, Türkçe ve yabancı dil birlikte veya yabancı bir dilde yapılabilir. Hangi anabilim/anasanat dalında hangi dilde öğretim yapılacağı anabilim/anasanat dalı kurulunun görüşü, anabilim/anasanat dalı başkanlığının teklifi, enstitü kurulunun önerisi, Senatonun onayı ile belirlenir. Tezler, sanat eseri veya sanatta yeterlik eseri çalışmasına ilişkin raporlar ilgili öğretim dilinde yazılabileceği gibi, danışman ve anabilim/anasanat dalı başkanlığının uygun görmesi halinde ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile seminer ve tez çalışması yabancı dilde de yazılabilir.

#### **Lisansüstü programlar için dil hazırlığı**

**MADDE 37 –** (1) Enstitüler; enstitü kurulunun teklifi, Senatonun kararı, Rektörün önerisi ve Yükseköğretim Kurulunun onayı ile yabancı dil hazırlık sınıfı açabilirler. Hazırlık sınıfındaki eğitim ve öğretimde, ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

(2) Öğrencinin kabul edildiği programa kayıt yaptırabilmesi için gerekli dil yeterlilikleri öğrenci alım ilanında belirlenir. Öğrenci ilgili programın eğitim dilini veya dillerini ilgili programın aradığı seviyede bildiğini belgelemedikçe, ilgili lisansüstü programına kayıt yaptıramaz.

#### **Kontenjan tespiti ve ilanı**

**MADDE 38 –** (1) Yüksek lisans ve doktora programlarında öğretim üyelerinin tez danışmanlığı yapabileceği öğrenci sayısı en fazla 14 olmak üzere; tezli yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik programlarına alınacak öğrenci sayısı, o anabilim/anasanat dalındaki öğretim üyelerinin talepleri doğrultusunda anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun görüşü alınarak enstitü müdürlüğüne teklif edilir. Ancak yukarıda belirtilen öğrenci sayısı, Senato kararı ile artırılabilir.

(2) Kontenjanlar enstitü yönetim kurulunda görüşülerek karara bağlanır ve Rektörlüğün onayı ile kesinleşerek ilan edilir. İlanda programların adları, son başvuru tarihi, başvuru koşulları, başvuru için istenen belgeler ve var ise diğer açıklayıcı bilgiler yer alır. Bu ilanda yabancı uyruklu öğrenciler için ayrılan kontenjanlar ve yatay geçiş öğrenci kontenjanları da belirlenebilir. Söz konusu ilan, her yarıyıl başında verilebilir. Sınav ile ilgili tüm işlemler, enstitü müdürlüğüne yürütülür.

### **YEDİNCİ BÖLÜM**

#### **Lisansüstü Programlara Başvuru, Öğrenci Kabulü ve Kayıt Esasları**

##### **Başvuru şartları**

**MADDE 39 –** (1) Lisansüstü programlara başvurular, ilanda belirtilen başvuru süresi içinde, istenilen belgeler ile ilanda belirtilen birime yapılır. Başvuru şartlarına uygun olmayan veya eksik belge ile yapılan müracaatlar alınsa dahi geçersiz sayılır. Başvurular lisansüstü programlar için belirtilen esaslara göre yapılır.

##### **İlan ve başvuru**

**MADDE 40 –** (1) Lisansüstü programların müfredatı, kontenjanlar, başvurma koşulları, akademik takvim ve diğer hususlar ile ilgili kurallar enstitü anabilim/anasanat dalı kurulunun görüşü, enstitü kurulunun kararı ve senato onayı ile belirlenir ve rektörlükçe ilan edilir. Lisansüstü programlara güz ve bahar yarıyılları başında öğrenci alınabilir.

(2) İlanda genel ve yurt dışı kontenjanları, alan dışı kontenjanları ve kabul koşulları ayrı

ayrı belirtilir. Genel kontenjanlar, kabul koşullarını sağlayan ve lisans eğitiminin tamamını Türkiye’de tamamlayan Türk ve yabancı uyruklu adaylara; yurt dışı kontenjanları ise kabul koşullarını sağlayan yabancı uyruklu veya lisans eğitiminin tamamını yurt dışında tamamlayan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı adaylara açıktır. Ayrıca her iki kontenjan türü için yatay geçiş kontenjanı da ayrılabilir. Başvurular, senato kararına göre internet üzerinden elektronik ortamda enstitüye yapılır.

#### **Yatay geçiş yoluyla öğrenci kabulü**

**MADDE 41 –** (1) Üniversitedeki aynı enstitünün bir başka anabilim/anasanat dalında veya başka bir yükseköğretim kurumunun lisansüstü programında en az bir yarıyılı tamamlamış, disiplin cezası almamış öğrenci, ilgili anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile lisansüstü programa yatay geçiş yoluyla kabul edilebilir.

(2) Başvuruda bulunan öğrencinin yatay geçiş yapabilmesi için başvurduğu programın asgari başvuru koşullarını sağlaması gerekir.

(3) Üniversite dışından yatay geçiş başvurusu kabul edilen öğrenciler için AKTS eşdeğerliği ve ders uyumu, anabilim/anasanat dalı kurulunun görüşü alınarak enstitü yönetim kurulu tarafından karara bağlanır. Yüksek lisans programlarına tez aşamasında yatay geçiş kabul edilmez. Doktora ve sanatta yeterlik programına tez aşamasında yatay geçiş yapmak isteyen öğrenciler, AKTS eşdeğerliği ve ders uyumu koşullarını sağlamak ve yeniden yeterlik sınavına girmek şartıyla ilgili programa kabul edilebilir.

(4) Üniversitenin bir lisansüstü programına yatay geçiş yapmak isteyen öğrenci; devam etmekte olduğu lisansüstü programı tanıtan ve kayıt olduğu derslerden başarı durumunu belirten belgeleri dilekçesine ekleyerek izleyen yarıyılın başlama tarihinden en az üç hafta önce enstitü müdürlüğüne başvurur.

(5) Anabilim/anasanat dalının görüş ve önerileri enstitü yönetim kurulunda incelenir ve öğrencinin yatay geçiş talebinin uygun olup olmadığı yarıyılın başlama tarihinden önce karara bağlanır.

(6) Yatay geçiş talebi kabul edilen öğrencinin, daha önce kayıtlı bulunduğu enstitüde geçirdiği süre azami öğrenim süresinden sayılır.

#### **Bilimsel hazırlık programına öğrenci kabulü**

**MADDE 42 –** (1) Yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik programlarına kabul edilen öğrencilerden lisans veya yüksek lisans derecesini kabul edildikleri yüksek lisans veya doktora programından farklı alanlarda almış olanlar ile lisans veya yüksek lisans derecesini Üniversite dışındaki yükseköğretim kurumlarından almış olan yüksek lisans veya doktora programı adayları için eksikliklerini gidermek amacıyla ilgili anabilim/anasanat dalının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile bilimsel hazırlık programı uygulanabilir.

(2) Bilimsel hazırlık programı toplam altı ders ve on sekiz krediyi geçemez. Açılacak hazırlık programı, ilgili anabilim/anasanat dalı kurulu tarafından adayların lisans ve/veya lisansüstü başarı düzeyleri ile izledikleri lisans ve/veya lisansüstü programların yapısı değerlendirilerek belirlenir ve enstitü yönetim kurulu onayı ile kesinleşir.

(3) Bilimsel hazırlık programında alınması zorunlu dersler, ilgili lisansüstü programını tamamlamak için gerekli görülen derslerin yerine geçemez. Ancak bilimsel hazırlık programındaki bir öğrenci, bilimsel hazırlık derslerinin yanı sıra ilgili enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile lisansüstü programa yönelik dersler de alabilir.

(4) Bilimsel hazırlık programına kabul edilen bir yüksek lisans öğrencisinin ders programı, lisans seviyesindeki derslerden; doktora öğrencisinin ders programı ise lisans/yüksek lisans seviyesindeki derslerden oluşur. Lisans derecesi ile doktora programına kabul edilen öğrencilerin ders programı, lisans ve/veya yüksek lisans derslerinden oluşturulabilir. Bu durum, ilgili lisansüstü programını tamamlamak için gerekli görülen derslerin yerine geçmez. Lisans düzeyinde alınan derslerin uygulama ve sınavları ile ilgili konularda ilgili mevzuat hükümleri, yüksek lisans düzeyinde alınan derslerin uygulama ve sınavları ile ilgili konularda ise bu Yönetmelik hükümleri uygulanır.

(5) Bilimsel hazırlık programına kaydedilen öğrenciler, lisansüstü öğretimdeki diğer öğrencilerle aynı hak ve yükümlülöklere sahiptir. Öğrenci isterse, bilimsel hazırlık programında aldığı dersleri ve başarı durumunu gösteren bir belge verilir. Bu derslerden alınan notlar öğrencinin ortalamasına katılmaz.

(6) Bilimsel hazırlık programında geçirilecek süre en çok iki yarıyıldır. Yaz öğretimi bu süreye dâhil edilmez. Bu süre dönem izinleri dışında uzatılamaz ve süre sonunda başarılı olamayan öğrencinin ilişkisi kesilir. Bu programda geçirilen süre yüksek lisans veya doktora programı sürelerine dâhil edilmez.

#### **Özel öğrenci kabulü**

**MADDE 43 –** (1) Bir yüksek lisans, doktora ya da sanatta yeterlik programına kayıtlı olan öğrenciler, diğer yükseköğretim kurumlarındaki lisansüstü derslere kayıtlı olduğu enstitü anabilim/anasanat dalı kurulunun onayı ile özel öğrenci olarak kabul edilebilir. Lisansüstü derslere kabul edilen öğrencilerin özel öğrenci olarak aldığı ve başarılı olduğu derslerin muafiyet işlemleri kayıtlı olduğu enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından yürütölür. Özel öğrenci kabul koşulları ve bu konudaki diğer hükümler senato tarafından belirlenir.

#### **Yabancı uyruklu öğrenci kabulü**

**MADDE 44 –** (1) Lisansüstü programlara başvuran yabancı uyruklu ve yurt dışında ikamet eden Türk vatandaşı adaylarda aranacak koşullar şunlardır:

a) Türkiye ile aralarında kültür anlaşması bulunan ölkelerden gelen yabancı uyruklulardan; kendi adına lisansüstü öğrenim görmek isteyen adaylar, öğrenimleri sırasında aldıkları dersler ve başarı notlarını gösteren belgeler ve bu belgelerin resmî onaylı Türkçe çevirileri ile enstitü müdürlüğüne başvururlar.

b) Üniversite veya diğer üniversitelerce yapılan Türkçe seviye tespit sınavından 75 almak veya Avrupa Ortak Dil Kriterlerine göre belirlenen Türkçe Dil Yeterlilik Düzeyinin B2 ve üzeri olması gerekir. Eğitim dili Türkçe olan programlarda, Üniversitenin veya diğer üniversitelerin Türkçe öğretim merkezlerinden veya birimlerinden Türkçe yeterlik belgesi alan adaylar Türkçe seviye tespit sınavından muaf tutulurlar. Lisans veya yüksek lisans eğitimlerini Türkçe öğretim yapan bir üniversitede tamamladığını belgeleyen adaylar Türkçe dil sınavından muaf tutulurlar.

c) Lisansüstü programlarda, eğitim dili Türkçe dışında başka bir dil olan programlara kabulde Türkçe dil yeterliliğı aranmaz. Ancak programın eğitim dilinde yeterlik şartı aranır.

ç) Yabancı uyruklu öğrenciler için yüksek lisans başvurularında yabancı dil başarı şartı aranmaz.

d) Doktoraya başvuran adayların ana dilleri dışında YDS'den en az 55 puan veya YÖK tarafından geçerli sayılan bir sınavdan bu puana eş değeri puan almaları gerekir.

e) Türkçe dil sınavından muaf olan yabancı uyruklu adaylar başvurduğu alan ile ilgili mülakat sınavına girerler.

f) Bilim alanı bir yabancı dil ve edebiyatı olan veya tamamen yabancı dilde öğretim yapan lisansüstü programlara başvuran yabancı uyruklu adayların başvuru ve kabul koşulları anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi, enstitü kurulunun kararı ve Senatonun onayı ile belirlenir.

(2) Başvuruların değerlendirilmesine ilişkin esaslar şunlardır:

a) Yüksek lisans veya doktora programlarına lisans mezunu olarak başvuran, mülakata giren ve Türkçe seviye tespit sınavından muaf olan adayların yerleştirme puanı; lisans mezuniyet not ortalamasının %50'si ve mülakat puanının %50'sinin toplamıdır.

b) Yüksek lisans veya doktora programlarına lisans mezunu olarak başvuran ve Türkçe seviye tespit sınavına girerek başarılı olan adaylar için yerleştirme puanı lisans mezuniyet not ortalamasının %30'u, Türkçe dil sınavı puanının %20'si ve mülakat puanının %50'sinin toplamıdır.

c) Dört yıllık lisans mezunlarının doktora programlarına başvurabilmeleri için yerleştirme puanı ALES veya eş değeri kabul edilen bir sınavdan en az 80, lisans mezuniyet notunun 4 üzerinden en az 3 veya muadili, yabancı dil puanı olarak YDS veya YÖK tarafından eş değeriğı kabul edilen ulusal veya uluslararası yabancı dil sınavlarından en az 55 puan olması gerekir.



ç) Doktora programlarına yüksek lisans mezunu olarak başvuran ve Türkçe seviye tespit sınavından muaf olanlar için yerleştirme puanı lisans mezuniyet not ortalamasının %25'i, yüksek lisans mezuniyet not ortalamasının %25'i ve mülakat puanının %50'sinin toplamıdır. Doktora programlarına yüksek lisans mezunu olarak başvuran ve Türkçe seviye tespit sınavına girerek başarılı olanlar için yerleştirme puanı lisans mezuniyet not ortalamasının %15'i, yüksek lisans mezuniyet not ortalamasının %15'i, Türkçe dil sınavı puanının %20'si ve mülakat puanının %50'sinin toplamıdır.

d) Yerleştirme puanının hesaplanabilmesi için en düşük mülakat puanı; yüksek lisans programlarına başvuranlar için 100 tam puan üzerinden 50, doktora programlarına başvuranlar için 100 tam puan üzerinden 60 olması gerekir.

e) Kontenjan dâhilinde yer alan ve yüksek lisans programı yerleştirme puanı en az 50, doktora programı yerleştirme puanı en az 60 olan adaylar puanlarına göre en yüksekten başlayarak sıralanır. Denklik belgesi ile başvuran adaylar başvurdukları programlara kesin, diğerleri şartlı kayıt hakkı kazanır. Sıralamaya giren diğer adaylar yedek olarak belirlenir ve enstitü müdürlüğü tarafından ilan edilir. Sıralamada eşitlik olması durumunda, son mezuniyet not ortalaması yüksek olan adaya öncelik verilir.

(3) Şartlı kaydedilen adayların önceki öğrenim gördükleri kurumların tanınıp tanınmadığına ilişkin YÖK görüşü alındıktan sonra programa kesin kayıtları yapılır. Olumsuz görüş gelmesi halinde kayıtları iptal edilir.

(4) Adayların kayıt işlemleri enstitü tarafından yapılır.

(5) Yurt dışında ikamet eden Türk vatandaşlarının başvuruları, son beş yılda yurt dışında ikamet ettiklerini belgelemeleri halinde yabancı uyruklu adayların başvuruları gibi değerlendirilir ve sonuçlandırılır.

#### **Lisansüstü programlara kayıt**

**MADDE 45 –** (1) Lisansüstü programlara yerleştirilmeye hak kazanan öğrencilerin listesi enstitü yönetim kurulu kararı ile kesinleşir ve enstitü müdürlüğü tarafından duyurulur.

(2) Lisansüstü programlara kayıt hakkı kazanan ve ilgili programın kontenjanı dâhilinde enstitü müdürlüğünce ilan edilen asıl aday listesinde yer alan adaylar; kendilerinden istenen bilgi ve belgeleri, Senato tarafından belirlenen tarihlerde Enstitü Öğrenci İşleri birimine teslim ederek kesin kayıtlarını yaptırmak zorundadırlar. Başvuru sırasında beyan edilen bilgiler ile kesin kayıt aşamasında ibraz edilen bilgi ve belgelerde farklılıklar olması durumunda adayların kayıtları yapılmaz. Kayıtları yapılmış adayların olması durumunda ise kayıtları iptal edilir.

(3) Öğrenci kayıt işlemleri, enstitü müdürlüğü tarafından yapılır. Belirtilen süre içinde kesin kaydını yaptırmayan adaylar, kesin kayıt hakkını kaybeder. Verilen süre içinde kaydını yaptırmayan adaylar yerine, enstitü tarafından bildirilen yedek listedeki adaylar belirlenen tarihlerde, başarı sırasına göre kayıt yaptırırlar.

(4) Kesin kayıt sırasında hangi belgelerin isteneceğine Enstitü Müdürlüğü karar verir. Kayıt için istenen belgelerin aslı, noter tarafından tasdikli örneği, e-devlet çıktısı veya Üniversite tarafından aslı görülerek onaylanacak örneği kabul edilir.

(5) Lisansüstü programlara elektronik ortamda başvuru yapıp kesin kayıt hakkı kazanan adaylar başvuruları sırasında beyan ettikleri bilgi ve belgeleri, kayıt hakkı kazanmaları halinde, kesin kayıt işlemi sırasında eksiksiz ibraz etmekle yükümlüdür. Başvuru sırasında beyan edilen bilgiler ile kesin kayıt aşamasında ibraz edilen bilgi ve belgelerde farklılıklar olması durumunda adayların kayıtları yapılmaz. Kayıtları yapılmış adayların olması durumunda ise kayıtları iptal edilir.

(6) Tezsiz yüksek lisans programları hariç, aynı anda birden fazla lisansüstü programa kayıt yaptırılamaz ve devam edilemez.

#### **SEKİZİNCİ BÖLÜM**

##### **Kayıt Yenileme, Öğrenci Katkı Payı ve Öğrenim Ücreti, Dersler,**

##### **Sınavlar ve Değerlendirme Esasları**

##### **Kayıt yenileme, öğrenci katkı payı ve öğrenim ücreti**

**MADDE 46 –** (1) Lisansüstü öğrenciler, her yarıyılın başında akademik takvimde belirtilen

süre içinde kaydını yenilemek zorundadır. Kendi hesabına lisansüstü eğitim yapmak üzere kayıt yaptıran yabancı uyruklu öğrenciler, bu Yönetmelikle belirlenen normal öğrenim süresini dolduran öğrenciler, ikinci öğretim öğrencileri, örgün öğrenim tezsiz yüksek lisans, uzaktan eğitim tezsiz yüksek lisans ve özel öğrenci statüsünde olanlar kayıt yenilemek için katkı payı/öğrenim ücretini ödemek zorundadırlar. Akademik takvimde belirlenen süre içinde ders kaydını yaptırmayan ya da kaydını yenilemeyen öğrenci, o yarıyla devam etme hakkını kaybeder. Kaybedilen yarıyıl öğrenim süresinden sayılır. Akademik takvimde belirtilen tarihlerde kaydını yenilemeyen öğrenci o dönem için öğrencilik haklarından yararlanamaz.

(2) Sağlık, doğal afet, tutukluluk, mahkûmiyet ve enstitü yönetim kurulu tarafından kabul edilebilecek diğer nedenlerle özel durumlarını belgeleyen öğrencilerin mazeretleri enstitü yönetim kurulu tarafından değerlendirmeye alınır. Süresinde yapılmayan başvurular değerlendirmeye alınmaz.

(3) Öğrencilerden ilgili mevzuatı çerçevesinde belirlenen esaslara göre katkı payı/öğrenim ücreti alınır.

(4) Öğrenci, akademik takvimde belirlenen süreler içerisinde danışmanının onayı ile ders ekleyebilir ve/veya ders bırakabilir.

#### **Danışman atanması**

**MADDE 47 –** (1) Tezli yüksek lisans, doktora/sanatta yeterlik programlarında Enstitü anabilim/anasanat dalı kurulu her öğrenci için Üniversite kadrosunda bulunan bir öğretim üyesini, öğrencinin kesin kaydını takip eden 15 gün içinde danışman olarak enstitü müdürlüğüne önerir. Danışman, enstitü yönetim kurulu onayı ile kesinleşir. Birinci yarıyılın ilk ayı içerisinde danışman atanması zorunludur.

(2) Üniversitede belirlenen niteliklere sahip öğretim üyesi bulunmaması halinde enstitü yönetim kurulu tarafından başka bir yükseköğretim kurumundan öğretim üyesi danışman olarak seçilebilir.

(3) Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda atanacak ikinci danışman, Üniversite kadrosu dışından da en az doktora derecesine sahip kişilerden olabilir. Tez konusu tespit edilmemiş öğrenci için ikinci danışman önerilemez.

(4) Dış hekimliği, eczacılık, tıp ve veteriner fakülteleri anabilim/anasanat dalları hariç doktora programlarında öğretim üyelerinin tez yönetebilmesi için, başarıyla tamamlanmış en az bir yüksek lisans tezi yönetmiş olması gerekir.

(5) Sanatta yeterlik programları için danışman, öğretim üyeleri ile doktora/sanatta yeterlik derecesine sahip öğretim görevlileri arasından seçilir. Sanatta yeterlik çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda ikinci tez danışmanı atanabilir. Sanatta yeterlik programlarında tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmaların yönetilebilmesi için başarıyla tamamlanmış en az bir yüksek lisans tezi yönetmiş olmak gerekir. İkinci tez danışmanı Üniversite kadrosu dışından da doktora/sanatta yeterlik derecesine sahip kişilerden olabilir.

(6) Danışmanın herhangi bir nedenle altı aydan fazla danışmanlıktan uzak kalması veya yurt içinde başka bir kuruma veya yurt dışına görevlendirilmesi durumunda enstitü anabilim dalı/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile öğrenciye yeni bir danışman atanır. Yeni danışman atanmaması durumunda, bu süre içinde öğrencinin resmi işlemleri anabilim dalı başkanı tarafından yürütülür.

(7) Danışmanın; öğrencinin öğrenimi süresince alacağı dersleri belirleme, kayıt yenileme onayı vererek bu derslere devamını ve öğrenim durumunu izleme, tez çalışmasını yönetme, diğer akademik problemleri ile ilgilenme yükümlülüğü vardır. Bu faaliyetlerdeki aksaklıkların somut bilgi ve belgelerle enstitü tarafından tespiti halinde anabilim/anasanat dalı başkanlığının görüşü alınarak öğrencinin danışmanı enstitü yönetim kurulu tarafından değiştirilebilir.

(8) Bir öğrencinin danışmanı, öğrencinin veya danışman öğretim üyesinin talebi doğrultusunda, anabilim/anasanat dalı kurulunun gerekçeli önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile değiştirilebilir. Ancak önceki danışmanın oluru olmaksızın yeni danışman tarafından öğrenciye aynı konuda tez çalışması yaptırılamaz.

(9) Danışmanın başka bir yükseköğretim kurumuna geçmesi ya da emekliye ayrılması durumunda; tez konusu belirlenmiş ve en az altı ay çalışılmış ise danışmanın isteği üzerine danışmanlığı devam eder.

(10) Öğrencinin, üst üste iki yarıyıl kayıt yenilememesi halinde, danışmanın görevi kendiliğinden sona erer.

(11) Kaydını yenileyen öğrenci için kayıt yenilediği yarıyıl itibarıyla bu maddede belirtilen hükümler doğrultusunda yeniden danışman atanır. Kaydı yenilenmeden önceki danışmanı tekrar atanabilir veya öğrencinin isteğine göre yeni bir danışman atanır.

(12) Öğrenci danışmanlıklarının belirlenmesinde öncelik, talebi olması halinde üzerinde yüksek lisans veya doktora öğrencisi olmayan öğretim üyelerindedir.

#### **Öğretim planları ve dersler**

**MADDE 48 –** (1) Enstitü anabilim/anasanat dallarındaki lisansüstü öğretim planlarında, lisansüstü programdan mezun olunabilmesi için alınması gereken zorunlu/seçmeli dersler, tez, seminer ve benzeri çalışmaları ile bu çalışmalara karşılık gelen krediler belirtilir. Öğretim planları enstitü kurulları tarafından kabul edilerek senatonun onayına sunulur.

(2) Bir lisansüstü dersin kredi değeri, dersin haftalık teorik ders saatinin tamamı ile haftalık uygulama veya laboratuvar saatinin yarısının toplamıdır. Lisansüstü derslerin AKTS değeri de ayrıca belirlenir. Lisansüstü derslerin kredi değerleri enstitü kurulunun önerisi üzerine senato kararı ile kesinleşir.

(3) Müfredatta yapılacak değişiklikler veya eklemeler mayıs ayı sonuna kadar anabilim/anasanat dalı kurul kararı ile enstitüye gönderilir. Enstitü kurul kararı ve senato onayı ile müfredat değişikliği yapılır.

(4) Anabilim/anasanat dalı başkanları, birinci yarıyılın başlangıcından en az bir hafta önce, öğrencilerin alacağı dersleri içeren anabilim/anasanat dalı kurulu kararını enstitüye bildirir.

(5) Bir yarıyıl da hangi lisansüstü derslerin açılacağı ve bu derslerin hangi öğretim üyeleri tarafından verileceği, ilgili enstitü anabilim/anasanat dalı kurulu önerisi ile enstitü yönetim kurulu tarafından belirlenir.

(6) Bilimsel araştırma teknikleri ile araştırma ve yayın etiği konularını içeren en az bir dersin tezsiz yüksek lisans programları hariç; tüm lisansüstü eğitim programlarına eklenmesi zorunludur.

(7) Öğretim planlarında yer alan seçmeli dersler içinden hangilerinin ilgili öğrencilerin ders programlarında yer alacağına, öğrenci ile birlikte öğrencinin danışmanı karar verir.

(8) Öğrenci gerektiğinde farklı anabilim/anasanat dallarından veya yurt içinde ve yurt dışında farklı enstitülerden ders alabilir. Ancak bu kapsamda alınan ders sayısı yüksek lisans programı ile yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş doktora/sanatta yeterlik programı için iki dersi geçemez. Lisans derecesiyle kabul edilmiş doktora/sanatta yeterlik öğrencileri ise en fazla dört ders seçebilir. Öğrencinin bu dersleri alabilmesi için ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı gereklidir.

(9) Anabilim/anasanat dalının ders müfredatında bulunan zorunlu dersler, toplam kredi miktarının yarısını geçemez.

(10) Bir dönemde en fazla 15 kredi ders alınır.

(11) Kayıt yenileme işlemlerini süresi içinde yapmayan öğrencilerden belgelenebilir mazereti bulunanların, geçen sürenin devamsızlıktan sayılması şartıyla, beşinci hafta sonuna kadar ders kayıt işlemlerinin yapılıp yapılmamasına enstitü yönetim kurulu karar verir.

(12) **(Değişik:RG-11/8/2025-32983)** 2547 sayılı Kanunun ek 46 ncı maddesi kapsamında kısmi zamanlı olarak görevlendirilen en az doktora derecesine sahip araştırmacılar da tez danışmanı olarak seçilebilir. Ancak bu kişilerin danışman olarak görevlendirilebilmesi için öğrencinin talebi, ilgili araştırmacının yazılı muvafakati ve Enstitü Yönetim Kurulunun kararı şarttır. Üniversitede belirlenen niteliklere sahip öğretim üyesi bulunmaması halinde Senatonun belirlediği ilkeler çerçevesinde Enstitü Yönetim Kurulu tarafından başka bir yükseköğretim kurumundan öğretim üyesi danışman olarak seçilebilir. Tez danışmanı, Enstitü Yönetim Kurulu tarafından atandığı tarihten itibaren her yarıyıl ve yaz döneminde, tüm diğer akademik/idari yük

ve görevlerine ek olarak danışmanı olduğu öğrenciler için uzmanlık alan dersi adlı teorik bir ders açar. Uzmanlık alan dersi; tezsiz yüksek lisans dışında diğer programlarda öğretim üyesinin danışmanlığını yaptığı öğrencilere, çalıştığı bilimsel alandaki bilgi, görgü ve deneyimlerinin aktarılmasını, çalışma disiplininin kazandırılmasını, güncel bilimsel yazıları izleyebilme ve değerlendirebilme yeteneğinin geliştirilmesini sağlamaya yönelik teorik bir derstir. Uzmanlık alan dersine ilişkin diğer esaslar Senato tarafından belirlenir.

#### **Seminer**

**MADDE 49 –** (1) Seminer, tezsiz yüksek lisans dışındaki diğer programlarda zorunlu olup öğrencilerin ders döneminde hazırladıkları, bilimsel bir konuyu inceleme ve sözlü olarak sunmayı kapsayan yazılı bir çalışmadır.

(2) Danışman, atandığı tarihten itibaren seminer sorumlusudur. Yüksek lisans ve doktora/sanatta yeterlik öğrencisi bir seminer vermek zorundadır. Danışmanın önereceği seminer konusu, ikinci yarıyıldan itibaren ders kaydıyla beraber anabilim/anasanat dalı başkanlığınca enstitüye bildirilir. Seminerin sunulacağı yer ve zaman, en az on gün önceden anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından ilan edilir. Seminer çalışması kredisiz olup akademik elemanların izlemesine açıktır. Sunulan seminer, seminer sorumlusunun görüşü alınarak anabilim/anasanat dalı kurulunun belirleyeceği üç kişilik jüri tarafından oy birliği/oy çokluğu ile başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Sonuç, sunulan seminerin tam metni ve seminer raporunun bir sureti ile birlikte bir tutanakla anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından beş gün içerisinde enstitüye bildirilir. Seminerden başarısız olunması halinde öğrenci izleyen ilk yarıyıldan itibaren seminer dersini tekrar alır.

#### **Ders alma ve bırakma**

**MADDE 50 –** (1) Lisansüstü öğrenciler her yarıyıl başında, akademik takvimde belirtilen tarihler arasında ders kaydı yaptırmak zorundadır.

(2) Bilimsel hazırlık, yüksek lisans ve doktora programı öğrencileri bir yarıyıldan en çok 45 AKTS'ye denk gelen ders alabilir.

(3) Öğrenci ders dönemi süresince uzmanlık alan dersi ve tez çalışması dersleri haricinde aynı öğretim üyesinden en fazla 25 AKTS'ye denk gelen ders alabilir.

(4) Yarıyıl başında, danışmanın görüşü doğrultusunda alacağı dersleri seçip ders kaydı yaptıran öğrenciler, akademik takvimde belirtilen süre içerisinde danışmanın görüşü doğrultusunda ders değişikliği, ders ekleme ve ders bırakma işlemleri yapabilir.

(5) Öğrenciler, kayıtlı oldukları programlarda, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi, enstitü yönetim kurulu tarafından uygun görülen koşullarda, başka bir yükseköğretim kurumundan ders/dersler alabilir. Enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden tezli yüksek lisans ve doktora programlarında en fazla iki ders, ancak doktora programlarına lisans derecesiyle 14/31 kabul edilmiş öğrenciler en fazla dört ders seçebilir. Bu derslerin değerlendirilmesi bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde yapılır.

#### **Ders saydırma**

**MADDE 51 –** (1) Bir öğrencinin özel öğrenci statüsünde aldığı lisansüstü dersler dahil, son dört yarıyıl içinde yurt içi/yurt dışı yükseköğretim kurumlarından almış olduğu lisansüstü programlardan anabilim dalı ile ilgili olan dersleri kaydını sildirmiş ve bir diploma için kullanılmamış olmak şartı ile danışmanın görüşü, anabilim/anasanat dalının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun kararıyla öğrencinin kayıtlı olduğu programa transfer edilebilir. Ancak aktarılan kredi toplamı 30 AKTS'yi geçemez.

(2) Karşılıklı değişim programları çerçevesinde yurt içi ve yurt dışındaki üniversitelerden kayıtlı olduğu anabilim dalı ile ilgili olan dersleri eğitim programında eşdeğer olan veya yerine sayılabilecek ders varsa bu derslerle birlikte, yoksa alınan ders seçmeli olarak kendi kodu, adı ve kredisiz ile birlikte öğrencinin not dökümüne işlenir. Enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi, enstitü yönetim kurulu tarafından uygun görülen koşullarda, başka bir yükseköğretim kurumundan alınan dersin/derslerin kodları, adları ile AKTS'leri birebir sayılan dersin/derslerin başarı notları için Üniversitenin uyguladığı 4'lük not sistemi karşılığındaki harf notu uygulanır.

(3) Yatay geçişler hariç, bir lisans/yüksek lisans programını tamamlamada kullanılan kredili dersler, başka bir yüksek lisans/doktora/sanatta yeterlik programına transfer edilemez.

(4) Lisansüstü öğrencinin, kredi transferi yaptıracağı derslerin kredi toplamı, öğrenim gördüğü programda tamamlamak zorunda olduğu asgari kredinin yarısını (30 AKTS'yi) geçemez.

(5) Öğretim üyesi yetiştirme programı kapsamında yatay geçişle gelen öğrencilerden yüksek lisans programında tez aşamasında olanlar ile doktora programında yeterlik sınavında başarılı olanlarda bu maddenin dördüncü fıkrasında belirlenen şart aranmaz.

#### **Devam zorunluluğu**

**MADDE 52 –** (1) Örgün lisansüstü öğretimde teorik ve uygulamalı derslere devam zorunludur. Öğrencilerin ilgili kurulların kararı ile teorik derslere ve uygulamalara %70'ten az olmamak koşulu ile devamları zorunludur. Devam zorunluluğunu yerine getirmeyen öğrenciler o dersin ara, yarıyıl sonu (final), bütünleme ve tek ders sınavlarına giremez.

(2) Uzaktan öğretim programlarında ödev, ara sınav gibi yıl içi faaliyetlerin en az birinin yerine getirilmesi ile devam şartı sağlanmış olur. Uzaktan öğretim programında dersin sorumlusu öğretim elemanı, haftada en az ders süresi kadar internet üzerinden öğrencilerle bağlantı kurmakla yükümlüdürler. Öğrenciler, danışmanları ve dersin sorumlusu öğretim elemanları ile ilgili her türlü iletişimlerini senkron veya asenkron olarak internet ortamında yapar.

#### **Ders tekrarı**

**MADDE 53 –** (1) Lisansüstü programa kayıtlı öğrenci, başarısız olduğu zorunlu dersleri tekrar almak ve başarmak zorundadır. Başarısızlıktan dolayı tekrar alınan dersler için devam şartı aranmaz.

(2) Başarısız olunan seçmeli dersin yerine danışmanın görüşü doğrultusunda başka bir seçmeli ders alınabilir. Başarısız olunan ders yerine yeni alınan ders için devam şartı aranır.

(3) Örgün ve uzaktan eğitimle yürütülen tezsiz yüksek lisans programında başarısız olunan dersin tekrar alınması durumunda ilgili dönem için öngörülen katkı payı ve öğrenim ücreti tekrar ödenir.

#### **Kayıt dondurma**

**MADDE 54 –** (1) Öğrencilerin kayıtları, aşağıda belirtilen nedenlerden en az birinin varlığı halinde enstitü yönetim kurulu kararıyla dondurulabilir:

a) 2547 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinin (2) numaralı alt bendi uyarınca öğretimin aksaması sonucunu doğuracak olaylar nedeniyle öğrenime Yükseköğretim Kurulu kararı ile ara verilmesi.

b) Öğrencinin, sağlık kurumlarından alınmış heyet raporuyla belgelenmiş olan sağlık ile ilgili mazeretinin olması.

c) Mahallin en büyük mülki amirince verilecek bir belge ile belgelenmiş olması şartı ile doğal afetler nedeniyle öğrencinin öğrenime ara vermek zorunda kalmış olması.

ç) Öğrencinin, öğrencilik statüsünün ortadan kaldırılması sonucunu doğurmayan bir fiil nedeniyle kesinleşmiş mahkûmiyet alması hali.

d) Öğrencinin tutukluluk hali.

e) Öğrencinin tecil hakkını kaybetmesi veya tecilinin kaldırılması suretiyle askere alınması.

f) Öğrencinin, öğrenimine devam etmesini engelleyecek düzeyde ekonomik zorluk içinde bulunmasının muhtar haricindeki ilgili mülki amir tarafından belgelenmesi.

g) Öğrencinin bakmakla yükümlü olduğu birinci derece yakınlarının hastalıklarının heyet raporu ile belgelenmesi.

ğ) Öğrencinin çalıştığı kurum tarafından en fazla 1 yıl süre ile yurt içinde başka bir şehir ve/veya yurt dışında görevlendirilmiş olması ya da yurt dışında burs kazanmış olması ve bunu resmi bir yazı ile belirtmiş olması.

h) Doğum.

(2) Birinci fıkrada sayılan haller dışındaki bir sebep ile kaydını dondurmak isteyenlerin talebi, iddialarını belgelemek kaydıyla, fakülte/yüksekokul/enstitü yönetim kurulunun yanı sıra Üniversite Senato kararı ile karara bağlanır.

(3) Enstitü yönetim kurulu, haklı ve geçerli nedenlere dayanarak uygun göreceği durumlarda, en çok iki yıla kadar kayıt dondurma kararı verebilir. Bu süreler normal eğitim öğretim sürelerinden sayılmaz.

#### **Sınavlar, değerlendirme ve başarı notu**

**MADDE 55 –** (1) Derslerin sınavları yazılı, sözlü veya uygulamalı olabilir. Sınavlara ilişkin ilkeler anabilim/anasanat dalı kurulu tarafından belirlenir. Öğrencinin bir dersten başarılı sayılabilmesi için, bir yarıyıldan aldığı derslerin sınavına, geçerli ve belgelenebilir bir mazereti olmadığı takdirde, ilan edilen gün ve saatte girmek zorundadır. Aksi halde başarısız sayılır. Ayrıca, bir dersten başarılı sayılabilmek için sınav notunun, yüksek lisans düzeyinde 100 tam puan üzerinden en az 70 (CC), doktora düzeyinde 100 tam puan üzerinden en az 80 (BB) olması gerekir.

a) **(Değişik:RG-9/11/2020-31299)<sup>(1)</sup>** Notların harf karşılıkları ve katsayıları aşağıdaki tabloda belirtilmiştir:

| <u>Not</u> | <u>Harf Notu</u> | <u>Katsayı</u> |
|------------|------------------|----------------|
| 90-100     | AA               | 4,00           |
| 85-89      | BA               | 3,50           |
| 80-84      | BB               | 3,00           |
| 75-79      | CB               | 2,50           |
| 70-74      | CC               | 2,00           |
| 65-69      | DC               | 1,50           |
| 60-64      | DD               | 1,00           |
| 50-59      | FD               | 0,50           |
| 0-49       | FF               | 0,00           |

b) Kredisiz derslerde (seminer ve dönem projesi) başarı durumu başarılı ve başarısız şeklinde değerlendirilir. DZ devamsızlık nedeniyle sınava girme hakkı olmayan öğrencinin başarısızlık durumunu, GR ise sınava girme hakkı olduğu halde sınava girmeyen öğrencinin başarısızlık durumunu ifade eder.

(2) Uygulamalı derslerde uygulamanın ağırlığı enstitü kurulunca kararlaştırılır. Uygulamalı derslerde ve uygulamalarda sınav notları uygulamanın niteliğine göre verilen ödev, araştırma ve benzeri çalışmaların değerlendirilmesi yoluyla da belirlenebilir.

(3) Programda yer alan derslerden başarılı sayılmak için; GANO'nun yüksek lisans programlarında en az 2,50; doktora ve sanatta yeterlik programlarında en az 3,00 olması gerekir.

(4) Bilimsel hazırlık programlarının süresi bir akademik yıl olup, öğrencilere her yarıyıl sonunda başarısız oldukları derslerden bir sınav hakkı daha verilir. Derse devamsızlık sonucu başarısız olan öğrenciye ek sınav hakkı verilmez.

(5) Uzaktan öğretim programlarında, derslere devam, sınavlar ve derslerden geçme hususları, YÖK tarafından belirlenen esaslara ve bu Yönetmelik hükümlerine göre yürütülür.

#### **Sınav sonuçlarına itiraz**

**MADDE 56 –** (1) Derslerin sınav sonuçlarına sadece maddi hataya ilişkin itirazda bulunulabilir. İtirazlar, sınav sonuçlarının ilanından itibaren bir hafta içinde enstitü müdürlüğüne yazılı olarak yapılır. Enstitü müdürü, sınav sonucu ile ilgili maddi hatanın bulunup bulunmadığını değerlendirmek üzere itirazı dersin öğretim üyesine bildirir. İlgili öğretim üyesi değerlendirme sonucunu enstitü yönetim kuruluna beş gün içerisinde sunar. Değişikliği enstitü yönetim kurulu karara bağlar.

#### **Mazeret sınavı**

**MADDE 57 –** (1) Doğum raporu veya hastalık için herhangi bir resmî yataklı tedavi kurumundan alınacak bir kurul raporu, doğal afet ve kaza nedeniyle mahallin mülki amirinden alınacak resmî ve gerekçeli bir yazıyla durumunu belgelendiren öğrenciye, giremediği sınavlar için ilgili enstitü yönetim kurulunca mazeret sınavı hakkı verilir. Bunun dışındaki durumların geçerli bir mazeret kabul edilip edilmeyeceğine enstitü yönetim kurulu karar verir.

#### **Muafiyet**

**MADDE 58 –** (1) Öğrencilerin, özel öğrenci olarak veya eşdeğer bir programda almış olduğu lisansüstü derslerden muaf olmak için akademik takvimde belirtilen ders kayıt süresinin başlamasından itibaren on beş gün içinde, başarılı oldukları dersleri gösteren belge ve hangi derslerden muafiyet talebinde bulunduklarını belirten bir dilekçe ile enstitüye başvurmaları gerekir. Öğrencinin eşdeğer bir programda almış olduğu lisansüstü derslerin hangilerinden muaf sayılacağı ve bu derslerin kredilendirilmesi anabilim/anasanat kurulu teklifi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile belirlenir.

#### **Disiplin**

**MADDE 59 –** (1) Lisansüstü öğrencilerinin disiplin iş ve işlemleri, 18/8/2012 tarihli ve 28388 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği hükümlerine göre yürütülür.

#### **Öğrenci değişimi**

**MADDE 60 –** (1) Yurt içi ve yurt dışı öğrenci değişimi programları çerçevesinde, öğrencilerin talebi ve ilgili kurulların kararı ile yurt içi ve yurt dışındaki üniversitelere bir veya iki yarıyıl süreyle öğrenci gönderilir. Bu öğrencilerin kayıtları, bu süre içerisinde enstitüde devam eder ve bu süre eğitim-öğretim süresinden sayılır. Öğrenciler danışmanlarının nezaretinde uygulanacak öğrenci değişimi programı, ilgili anabilim/anasanat dalının teklifi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile kesinleşir.

#### **Tebliğat**

**MADDE 61 –** (1) İlgili tebligat mevzuatı hükümleri saklı kalmak kaydıyla öğrenciye her türlü tebligat ve duyurular, Üniversite Belge Yönetim Sistemi ve e-mail yolu ile yapılır. Öğrenci bunları takip etmekle yükümlüdür.

#### **Kayıt silme**

**MADDE 62 –** (1) Yönetim kurulu kararı ile;

- a) Kendi isteğiyle kaydını sildirmek isteyen öğrencilerin,
  - b) 18/8/2012 tarihli ve 28388 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliğinin 9 uncu maddesi ile diğer mevzuat hükümlerine göre yükseköğretim kurumlarından çıkarma cezası alan öğrencilerin,
  - c) Azami süreler sonunda başarısız olanların,
- kayıtları silinerek enstitü ile ilişkileri kesilir.

### **DOKUZUNCU BÖLÜM**

#### **Çeşitli ve Son Hükümler**

#### **Engelli öğrenciler**

**MADDE 63 –** (1) Üniversite Yönetim Kurulu ve enstitü yönetim kurulu engelli öğrenciler için gerekli düzenlemeleri yapma ve uygulama konusunda yetkilidir.

#### **Yönetmelikte hüküm bulunmayan haller**

**MADDE 64 –** (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde, ilgili mevzuat hükümleri ile YÖK, Üniversitelerarası Kurul, Senato ve enstitü yönetim kurulu kararları uygulanır.

#### **Geçiş hükümleri**

**GEÇİCİ MADDE 1 –** (1) Bu Yönetmelikle belirlenmiş süreler 20/4/2016 tarihinden itibaren başlar.

(2) 20/4/2016 tarihinden önce aynı anda birden fazla lisansüstü programa kayıtlı olan öğrenciler hakkında 41 inci maddenin beşinci fıkrası uygulanmaz.

(3) 6/2/2013 tarihinden önce tezsiz yüksek lisans programlarına kayıtlı olan veya mezun olan öğrenciler doktora programlarına başvurabilir.

#### **Olağanüstü durum**

**GEÇİCİ MADDE 2 –** (1) Afet ve salgınlarda tez aşamasındaki lisansüstü eğitim öğrencilerine talepleri halinde bir dönem, afet veya salgının aşamasına göre tekrar başvurmaları halinde bir dönem daha olmak üzere en fazla iki dönem ek süre verilir. Verilen ek süreler azami süreden sayılmaz.

(2) Güzel sanatlar fakültesinin merkezi yerleştirme ile öğrenci kabul eden yüksek lisans ve doktora programlarına öğrenci kabulünde Ocak 2021’e kadar ALES puanı aranmaz.

**Yürürlükten kaldırılan yönetmelik**

**MADDE 65** – (1) 27/11/2016 tarihli ve 29901 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ardahan Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

**Yürürlük**

**MADDE 66** – (1) Bu Yönetmelik 2020-2021 eğitim-öğretim yılı başından geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**Yürütme**

**MADDE 67** – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Ardahan Üniversitesi Rektörü yürütür.

(1) Bu değişiklik 2020-2021 eğitim-öğretim yılı başından geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

|    | Yönetmeliğin Yayımlandığı Resmî Gazete’nin                                   |        |
|----|------------------------------------------------------------------------------|--------|
|    | Tarihi                                                                       | Sayısı |
|    | 31/8/2020                                                                    | 31230  |
|    | Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayımlandığı Resmî Gazetelerin |        |
|    | Tarihi                                                                       | Sayısı |
| 1. | 9/11/2020                                                                    | 31299  |
| 2. | 11/8/2025                                                                    | 32983  |